

Programmabegroting 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Leeswijzer 3
Bestuurlijke samenvatting 4
Inleiding 4
Beleid 4
Financiën 7
Programma's 12
Programma 1 Bestuur 12
Programma 2 Werken 15
Programma 3 Wonen 20
Programma 4 Leven 24
Paragrafen 29
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 29
Onderhoud kapitaalgoederen 35
Treasury 39
Bedrijfsvoering 43
Verbonden partijen 46
Grondbeleid 53
Lokale heffingen 61
Financiële begroting 68
Meerjarenraming 2023-2026 68
Meerjarige balans 69
Overzicht baten en lasten per taakveld 71
Reserves en voorzieningen 73
Investeringsstaat 76
Incidentele baten en lasten 78
Beleidsindicatoren 80

Leeswijzer

Bestuurlijke samenvatting
De bestuurlijke samenvatting geeft inzicht in de belangrijkste beleidsmatige thema's. Het financiële gedeelte geeft het meerjarenperspectief 2023-2026 weer.

Programma's
De programma's gaan in op de drie W-vragen: Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? En wat mag het kosten?

- Wat willen we bereiken?

Per programma wordt de inhoud van het programma beschreven en de doelstellingen voor 4 jaren.

- Wat gaan we daarvoor doen?

De doelstellingen voor het begrotingsjaar 2023 worden aangegeven.

- Wat mag het kosten?

Per programma worden de programmatotalen aangeven. Ook is een overzicht met ontwikkelingen toegevoegd.

Paragrafen
Gemeenten zijn verplicht een zevental paragrafen op te nemen. Overeenkomst tussen de paragrafen is enerzijds dat ze dwarsdoorsneden van de begroting of jaarrekening geven. Anderzijds dat het onderwerpen betreft waaraan politieke of financiële risico's verbonden zijn. Voor een goed inzicht in de financiële positie zijn de paragrafen van belang,

Financiële begroting
Via de vaststelling van de begroting autoriseert de raad het college tot het doen van uitgaven. Een goed inzicht in de baten en lasten, de financiering, de reserves en voorzieningen en het investeringsplan is daarbij van belang. De financiële begroting zorgt voor inzicht. Ook is een totaaloverzicht met beleidsindicatoren opgenomen. Dit overzicht geeft inzicht in de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden beoogd of gerealiseerd.

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding

De Begroting 2023-2026 is opgesteld aan de hand van de in juni 2022 door de raad vastgestelde Kaderbrief 2023 en het nieuwe coalitieakkoord 2022-2026 Koersvast en Eensgezind. Op basis van dit coalitieakkoord investeren we in onze toekomst, met ruimte voor verscheidenheid en een krachtige overheid.

Urk groeit sterk. Wij staan de komende jaren voor een enorme uitdaging om deze groei in goede banen te leiden en de Urker ambities waar te maken. De huidige mondiale en landelijke ontwikkelingen maken dit niet eenvoudig. De oorlog in Oekraïne en de daaruit voortkomende asielcrisis, energiecrisis en hieraan gekoppelde prijsstijgingen hebben grote gevolgen voor de koopkracht van onze inwoners en onze gemeente. Hoewel het Rijk extra middelen beschikbaar stelt om dit te repareren, treft het velen hard. De verwachting is dat meer huishoudens en ondernemers een beroep moeten doen op de gemeentelijke schuldhulpverlening. Gemeenten kunnen in 2023 een energietoeslag van 1300 euro uitkeren aan huishoudens tot 120 procent van het sociaal minimum en ook andere huishoudens en bedrijven worden naar verwachting gecompenseerd. Dit verzacht de pijn, maar lost niet alles op.

De financiële positie van onze gemeente is tot en met 2025 solide. Maar over de periode daarna is nog veel onduidelijk. De rijksbijdrage daalt in 2026 voor alle gemeenten fors. Het Rijk laat de gemeenten in onzekerheid hoe dit zich de komende jaren ontwikkelt. Ook over de herverdeling van het Gemeentefonds waaruit wij de algemene uitkering ontvangen is nog steeds geen duidelijkheid. Ook geeft het kabinet op dit moment geen duidelijkheid over het structurele budget voor jeugdzorg.
Hoewel de onzekere rijksbijdragen onze opgave bemoeilijken blijven we inzetten op het realiseren van onze ambities.

Beleid

Bestuur
Urk groeit en heeft veel ambities en uitdagingen. Daarbij komen veel nieuwe taken vanuit het rijk op ons af of worden aan ons overgedragen. Dit betekent dat de komende jaren moet worden geïnvesteerd in onze organisatie.

Weerbaarheid en ondermijning raken de gemeentelijke organisatie, de raad, het college en de hele Urker samenleving. Samen met onder meer politie, justitie, gemeente, kerken en sportverenigingen vergroten we de weerbaarheid en pakken we ondermijning aan. De aanpak van de georganiseerde criminaliteit heeft hierbij hoge prioriteit.

Op het gebied van zorg en veiligheid voeren we gesprekken met verschillende ministeries en schetsen we de uitdagingen waar we als gemeenschap voor staan. Onderwerpen hierbij zijn de aanpak van de jeugdhonkenproblematiek, het voortzetten van het IJslands preventiemodel/DURF!, de Persoonsgerichte aanpak (PGA) en de projecten Weerbaar bestuur en Ondermijning. Samen bekijken we op welke manier de ministeries ons kunnen ondersteunen.

Werken
De komende jaren ontwikkelen we een strategie en visie voor de volgende stap na de Zeeheldenwijk en Port of Urk. Daarnaast ontwikkelen we een integrale visie voor het haventerrein als ontmoetingsplaats voor jong en oud. De leefbaarheid van de wijken staat hierbij voorop. Belangrijk vinden we ruimte voor water, groen en recreatie. We streven naar meer natuurbeleving op Urk.

De aanleg van de buitendijkse haven Port of Urk kan nu beginnen. De verbreding van de sluizen van Kornwerderzand en de verdieping van de vaargeul zijn cruciaal voor deze groei. Urk moet een belangrijk viscentrum blijven, mede door innovatie en duurzaamheid. We zetten in op het versterken van de maritieme en agrarische regio Noordelijk Flevoland. De maritieme servicehaven is hierbij een belangrijke spil.

Het bedrijventerrein Port of Urk gaan we invullen met het juiste bedrijf op de juiste plaats. Dit vestigingsbeleid breiden we uit naar de andere bedrijventerreinen. Bij de inrichting is aandacht voor het parkeren van vrachtwagens en een goede energie- en watervoorziening.

Goed onderwijs is belangrijk voor de kansen op de arbeidsmarkt. We willen meer banen creëren voor diverser opgeleide jongeren. We willen het maritieme zorg onderwijs uitbouwen en het voortgezet en beroepsonderwijs op Urk verbreden (denk o.a. aan HAVO, VWO en MBO).

We zien dat het Regionaal Werkbedrijf Flevoland (RWF) en het werkgeversservicepunt een steeds belangrijkere taak vervuld binnen het beleidsterrein Werk en Inkomen. De komende jaren investeren we in de uitbreiding hiervan.

Wonen
Het creëren van voldoende en kwalitatief goede woonruimte is een belangrijke opgave voor de komende jaren. Door het ontwikkelen van een visie en strategie voor nieuwe en bestaande (inbrei)locaties kijken we waar mogelijkheden zijn. De komende jaren ontwikkelen we een strategie en visie voor de volgende stap na de Zeeheldenwijk. Daarbij is aandacht voor goedkopere en kleinere woningen en voor de verschillende doelgroepen. Ook de problematiek rondom de huisvesting van arbeidsmigranten betrekken we hierbij.

De leefbaarheid van de wijken staat voorop. Belangrijk vinden we ruimte voor water, groen en recreatie. We streven naar meer natuurbeleving op Urk.
Voor het Oude Dorp stellen een gebiedsvisie op, waarbij betaalbaarheid van (onderhoud van) woningen, de duurzaamheidsopgave en het dorpsgezicht van Urk bespreekbaar worden gemaakt en aangepakt.
We ontwikkelen een integrale visie voor het haventerrein als ontmoetingsplaats voor jong en oud.

De komende jaren wordt de door de raad vastgestelde duurzaamheidsvisie uitgevoerd. Bij het vraagstuk van de energietransitie kijken we nadrukkelijk breder dan alleen wind en zon. Ook alternatieve bronnen moeten in een evenwichtige energiemix worden opgenomen.

Door de groei van Urk neemt ook het aantal verkeersbewegingen toe. Om dit in goede banen te leiden wordt de komende jaren de verkeershoofdstructuur verbeterd en een Randweg aangelegd. Goede bereikbaarheid van Urk met het OV blijft belangrijk.

Leven
Bewegen en ontspanning is belangrijk voor een gezonde leefstijl. Verantwoorde sportactiviteiten leveren een positieve bijdrage aan de vorming en gezondheid. We bevorderen daarom goede faciliteiten en accommodaties.

Voor de invulling van het bewegingsonderwijs moet de capaciteit van sportgelegenheden worden uitgebreid. Daarbij willen we sport stimuleren en meer ruimte geven om te groeien. We zetten in op onze bovenlokale zorginfrastructuur, waarbij we met onze zorgpartners kijken naar de mogelijkheden. Tegelijkertijd blijven we staan voor inzet van de extra ambulancepost op Urk.

DURF! en het IJslands preventiemodel blijven we via een programmatische aanpak doorontwikkelen. Denk daarbij onder andere aan begeleide vrijetijdsbesteding, ouderbetrokkenheid en preventie en handhaving. We zoeken daarbij (nog) meer de verbinding met het beleidsveld Veiligheid.

We vinden het belangrijk dat de algemene voorzieningen en preventieve activiteiten goed aan blijven sluiten bij de reguliere zorgverlening in de Jeugdzorg en de WMO. Waar nodig ontwikkelen wij zaken door.

We streven er naar dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk meedoen in Nederland en zo snel mogelijk werk vinden. Dit geldt zowel voor de inburgering van asielmigranten als gezinsmigranten. Samenwerking tussen de inburgeraar, de gemeente en partners is cruciaal om de doelen te behalen.

De huidige mondiale ontwikkelingen hebben een weerslag op ieder huishouden. De inflatie is in de afgelopen maanden fors gestegen. Zo treffen de stijgende energielasten niet alleen de burgers, maar ook het bedrijfsleven. Wij voeren een actief minimabeleid waarbij vroegsignalering van schulden en schuldhulpverlening een belangrijke rol spelen.

We stimuleren hulp bij digitale zelfredzaamheid en vermindering van laaggeletterdheid en taalachterstand. De Flevomeer Bibliotheek Urk heeft daarbij een belangrijke rol.
We blijven gastvrij vrij onze toeristen ontvangen. Tegelijkertijd hebben we aandacht voor de leefbaarheid van ons dorp.

Financiën

Financieel perspectief 2023-2026
De uitgangspositie bestaat uit de lopende begroting 2022 en mutaties vanuit tussenrapportages. In de kaderbrief 2023 zijn de autonome ontwikkeling geschetst en zijn bij de programma's de ontwikkelingen opgenomen. Bij de kaderbrief waren deze ontwikkelingen nog niet cijfermatig vertaald. Bij de begroting 2023 zijn deze ontwikkelingen bij de programma's beschreven en financieel verwerkt. Bij het onderdeel "Wat mag het kosten?" is per programma een overzicht opgenomen van de ontwikkelingen.

De (gebruikelijke) regels van onze toezichthouder (Provincie) geven aan dat de saldi voor het eerste en het laatste jaar positief moeten zijn. Daarbij moet sprake zijn van een structureel sluitende begroting, waarin structurele uitgaven ook structureel worden gedekt. Belangrijk daarbij is dat het Rijk met gemeenten en provincies werkt aan een nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026. Dit zorgt ook voor een begrenzing van de uitkering tot het jaar 2025. Dit vertaald zich nu voor de gemeente Urk in een fors negatief saldo voor 2026. Naar verwachting geldt dit voor (bijna) alle gemeenten.

De Provincie heeft begin oktober aangegeven dat zij toetst op een structureel en reëel sluitende begroting 2023. Dit geldt voor de gemeente Urk voor de jaren 2023 tot en met 2025.

In onderstaand overzicht zijn de bedragen (bijv. 1) een last/uitgave, de negatieve bedragen zijn een bate/inkomst (bijv. -1).

Meerjarenbegroting		2023	2024	2025	2026
Begrotingssaldo vanuit meerjarenbegroting 2022		0	-61.673	-665.720	-665.720
Structurele mutatie 2e tussenrapportage 2021		263.424	287.502	309.502	309.502
Structurele mutatie 1e tussenrapportage 2022		147.654	139.264	110.480	110.480
Startpositie meerjaren begroting 2023-2026		**411.078**	**365.093**	**-245.738**	**-245.738**
Autonome ontwikkelingen		-2.746.121	-4.074.367	-3.122.675	33.567
Ontwikkelingen		979.634	1.140.829	1.412.624	1.679.732
Gewijzigd saldo begroting		**-1.355.408**	**-2.568.445**	**-1.955.789**	**1.467.561**

Autonome ontwikkelingen

In onderstaand overzicht zijn de bedragen (bijv. 1) een last/uitgave, de negatieve bedragen zijn een bate/inkomst (bijv. -1).

Autonome ontwikkelingen		2023	2024	2025	2026
Algemene uitkering		-2.890.741	-3.903.941	-3.951.158	-1.135.432
Bijstelling OZB		13.102	-60.540	-95.839	-285.483
Opleidingsbudget		53.295	50.868	50.868	50.868
Ontwikkeling energiekosten		840.777			
Ontwikkeling Jeugdzorg		-117.259	-3.344	674.182	1.138.852
Investeringen		-678.850	209.427	497.279	766.279
Diversen		33.555	-366.837	-298.008	-501.517
Subtotaal		**-2.746.121**	**-4.074.367**	**-3.122.675**	**33.567**

Een aantal van de autonome ontwikkelingen wordt verder toegelicht:

Algemene uitkering
Via de meicirculaire zijn gemeenten geïnformeerd over de kaders van hun begroting. De septembercirculaire geeft een geactualiseerd beeld gebaseerd op de Miljoenennota van het Rijk.

Het Rijk werkt met gemeenten en provincies aan een nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026. Het kabinet heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO) het voorstel gedaan om het volumedeel van het accres voor 2022–2025 vast te zetten op de stand van de Voorjaarsnota 2022. De VNG heeft met dit voorstel ingestemd. Dat zorgt voor het jaar 2026 voor een (forse) bezuiniging op het gemeentefonds. Het zogenaamde “ravijnjaar”.
In het Coalitieakkoord is het accres vanaf 2026 vastgezet op een plus van € 1 miljard bovenop de stand van de Miljoenennota 2022.
Ondanks deze extra gelden in 2026 betekent het nog steeds een daling van de algemene uitkering ten opzichte van 2025. Dit is dan ook de reden dat veel gemeenten de begroting structureel niet sluitend krijgen. Dat geldt ook voor de gemeente Urk.

Loon- en prijsontwikkeling
De gemeente houdt in haar begroting rekening met de meerjarige loon- en prijsontwikkeling, ook wel inflatie genoemd. Deze loon- en prijsontwikkeling (LPO) wordt begroot op twee stelposten en is uiteraard bedoeld om de gevolgen van de inflatie op te vangen. Wij volgen daarbij de indexatie zoals die bij de algemene uitkering (AU) wordt toegepast. Een verhoging van de AU heeft dan ook een bruto en netto effect. Stel de AU stijgt met 2% (bruto effect), maar ze houdt ook rekening met een inflatie van 2%, dan is het netto effect nihil. In dit voorbeeld krijgt een gemeente dan geen extra geld ter beschikking, maar is de verhoogde AU bedoeld om de bestaande budgetten op pijl te houden. In de meerjarenraming 2023-2026 is de loon- en prijsontwikkeling volledig opgenomen. Mocht de hogere inflatie aanhouden dan is de verwachting dat dit ook door het Rijk (grotendeels) gecompenseerd wordt.

Ontwikkeling energiekosten
Bij de eerste tussenrapportage 2022 werden de hogere energiekosten ingeschat op € 525.000. Inmiddels wordt voor 2023 rekening gehouden met € 884.000. Voorlopig worden de hogere energielasten alleen geraamd voor het jaar 2023. Mocht de crisis langer duren dan zal dit effect hebben op de jaren 2024 en verder.

Jeugdzorg
De VNG heeft op 9 augustus een bericht “Afspraken jeugdmiddelen in meerjarenraming” gepubliceerd. Hieruit blijkt dat het Rijk, de VNG en het IPO voor de jaren 2024, 2025 en 2026 zijn overeengekomen dat gemeenten zowel de extra rijksbijdragen voor de jeugdzorg als de geplande bezuinigingen voor 100% in de begroting 2023 mogen opnemen. In de begroting 2022 mochten de gemeenten nog 75% opnemen.

Verder zijn afspraken gemaakt over een aanvullende landelijke besparing van structureel € 511 miljoen, waarbij de Rijksoverheid de verantwoordelijkheid heeft om deze besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen. De afspraken over de extra rijksbijdragen voor de jeugdzorg zijn gemaakt voor de jaren 2023-2026. Voor de jaren na 2026 blijft onduidelijk of gemeenten 100% mogen ramen of 75%, aangezien deze jaren nog niet opgenomen zijn in de richtlijnen van de provinciaal toezichthouder.

Het sociaal domein is in beweging. Landelijke en regionale besluitvorming heeft direct financiële gevolgen. Maar ook de samenwerking met bijvoorbeeld de buurgemeente (aanbesteding lokaal maatwerk) kan in het gezamenlijk optrekken financiële gevolgen hebben.

Het Rijk gaat in het jeugddomein uit van extra besparingen oplopend naar € 500 miljoen in 2026. Als gemeente worden wij geacht reëel te begroten en hebben bedenkingen bij de haalbaarheid van dergelijke besparingen wat resulteert in forse tekorten vanaf 2025.

Investeringen
Een totaaloverzicht van de investeringen wordt gegeven in de investeringsstaat. Daarbij wordt bij de investeringen aangeven wat het verwachte jaar van uitvoering is. Het onderdeel rentelasten is meerjarig bijgesteld op basis van de investeringsstaat 2023-2026 in combinatie met de ontwikkeling van de bestaande leningenportefeuille. Hierbij is rekening gehouden met verwachte hogere rentepercentages.

De Provincie begrijpt dat de gemeenten te maken hebben met onzekerheid over de hoogte van de algemene uitkering in 2026. Het voorgenomen meerjareninvesteringsplan 2023-2026 zal in de vorm van kapitaallasten in 2026 (mogelijk) niet structureel worden gedekt. Ook de dekking van de jaren daarna is nu nog onzeker. Er is vanuit de Provincie begrip voor de noodzaak van investeringsplannen van de gemeente. Zolang het begrotingsjaar 2023 een structureel en reëel evenwicht vertoont, is de dekking van eventuele investeringen aangetoond. Wel geeft zij het advies om behoudend om te gaan met het ambitieniveau als het gaat om het meerjareninvesteringsplan.

Ontwikkelingen
Hieronder staat het totaaloverzicht met ontwikkelingen aangegeven. Bij de programma's is een toelichting opgenomen.

Progr.	Ontwikkelingen	Krediet	2023	2024	2025	2026
P1	Organisatie op orde		30.000	20.000	20.000	20.000
P1	Informatiebeheer		61.265	34.890	34.997	35.105
P1	Ontwikkeling griffie		60.000	60.000	60.000	60.000
P2	Werkgeversdienstverlening		85.000	85.000	85.000	85.000
P2	Diverse onderzoeken, waaronder: Totaalvisie bedrijventerreinen Urk. Onderzoek specifieke voorwaarden/behoefte. Energieinfrastructuur groei van Urk.		75.000	75.000	75.000	75.000
P2	Randweg, Bijdrage gemeente Urk, inbreng voorbereiding realisatie, onderzoek overige integrale onderdelen					106.000
P2	Versterken organisatie gebiedsontwikkeling		100.000	125.000	150.000	175.000
P3	Areaaluitbreiding Zeeheldenwijk		60.000	60.000	120.000	120.000
P3	Meerjarig onderhoudsgebouwenplan		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
P3	Verbeteren hoofdverkeerstructuur (auto en langzaam)					130.000
P3	Aanvullen bovenwijkse voorzieningen		17.000	17.000	17.000	17.000
P3	Formatie groei – Taken klimaatakkoord		80.000	80.000	80.000	80.000
P3	Beheerplan Woonbeleid		40.000	40.000	40.000	40.000
P3	Formatie uitvoering Woonbeleid		20.000	20.000	20.000	20.000
P4	Sportboulevard fase 2 (€ 400.000 in 2023)	400.000	0	10.000	10.000	10.000
P4	Begroting GGD Flevoland		2.113	7.683	13.371	19.371
P4	Formatie Sociaal Domein		289.256	289.256	289.256	289.256
P4	Gymzaal Oranjewijk: beheer en exploitatie		30.000	30.000	30.000	30.000
P4	Sporthal Zeeheldenwijk: beheer en exploitatie			100.000	100.000	100.000
P4	Gymzaal Oranjewijk: afschrijving	2.400.000		57.000	57.000	57.000
P4	Sporthal Zeeheldenwijk: afschrijving	8.000.000			181.000	181.000
P4	Clientondersteuning		30.000	30.000	30.000	30.000
	Subtotaal		**979.634**	**1.140.829**	**1.412.624**	**1.679.732**

In het onderstaande overzicht wordt per programma, voor zowel de lasten als de baten, inzicht gegeven in het meerjarenperspectief 2023-2026.

In onderstaand overzicht zijn de bedragen (bijv. 1) een last/uitgave, de negatieve bedragen zijn een bate/inkomst (bijv. -1).

Programma	2023	2024	2025	2026
Lasten				
Bestuur	10.388.506	11.301.838	12.901.454	14.267.135
Werken	34.432.358	32.087.632	39.034.562	30.922.921
Wonen	13.418.231	13.234.520	13.300.268	13.438.626
Leven	16.019.801	15.782.765	15.835.656	15.841.656
Totaal lasten	**74.258.896**	**72.406.756**	**81.071.940**	**74.470.337**
Baten				
Bestuur	-589.745	-589.745	-589.743	-589.743
Werken	-67.380.427	-66.546.757	-75.162.815	-65.107.591
Wonen	-5.367.839	-5.357.897	-5.357.449	-5.357.449
Leven	-1.734.258	-1.714.256	-1.589.256	-1.589.256
Totaal baten	**-75.072.269**	**-74.208.655**	**-82.699.263**	**-72.644.039**
Saldo voor bestemming	**-813.373**	**-1.801.899**	**-1.627.323**	**1.826.299**
Mutaties binnen reserves	-542.036	-766.546	-328.467	-358.738
Saldo na bestemming	**-1.355.408**	**-2.568.445**	**-1.955.789**	**1.467.561**

Programma's

Programma 1 Bestuur

Inhoud

• Algemeen bestuurlijke zaken
• Bestuurlijke samenwerking
• Openbare orde & veiligheid
• Integraal Toezicht & Handhaving
• Dienstverlening
• Communicatie

Wat willen we bereiken?

Investeren in de gemeentelijke organisatie
Urk groeit en heeft veel ambities en uitdagingen. Daarbij komen veel nieuwe taken vanuit het rijk op ons af of worden aan ons overgedragen. De ambtelijke organisatie moet meegroeien om de dienstverlening aan de inwoners en bedrijven op het goede niveau voort te zetten en de ambities te realiseren. Dit betekent dat de komende jaren moet worden geïnvesteerd in onze organisatie. Organisatieonderdelen waar tekorten zijn worden weer op volle sterkte gebracht. We investeren niet alleen in kwantiteit, maar ook in kwaliteit. Daarbij wordt ook rekening gehouden met en geïnvesteerd in ‘voeling’ met de lokale samenleving. Daar waar mogelijk onderzoeken we of efficiënte samenwerking in de regio mogelijk is, waarbij de inbreng en autonomie van Urk zijn geborgd.

Weerbaar bestuur en ondermijning
Ondermijning raakt de gemeentelijke organisatie, de raad, het college en de hele Urker samenleving. De aanpak hiervan verdient voortdurende aandacht. We investeren daar gezamenlijk in met verschillende stakeholders (politie, justitie, gemeente, bedrijfsleven, enz.). Het is belangrijk om voort te bouwen op de lijn die we de afgelopen jaren hebben ingezet, waaronder de implementatie van de Flevolandse norm. Aan de aanpak van de georganiseerde criminaliteit en ondermijning geven we hoge prioriteit. Dit wordt beschreven in het Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023. We werken in dit verband samen met de buurgemeenten en de politie. Plaatselijk wordt dit projectmatig opgepakt met het project Ondermijning en het project Weerbaar bestuur. Specifieke inzet is er op onder meer het gebied van jeugdhonken en horeca. Maar ook het toepassen van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) maakt daar onderdeel van uit.

Zorg en Veiligheid
In de afgelopen periode zijn er gesprekken geweest met verschillende ministeries. In die gesprekken zijn de geschiedenis van Urk geschetst, de uitdagingen waar we als gemeenschap voor staan en is aangegeven wat we al doen om hiermee aan de slag te gaan. Hierbij is ingezoomd op de aanpak van de jeugdhonkenproblematiek, het omzetten van het IJslands preventiemodel/DURF! van project naar programma, de Persoonsgerichte aanpak (PGA) en de projecten Weerbaar bestuur en Ondermijning. Om deze zaken goed op

te kunnen pakken, hebben de ministeries van Justitie en Veiligheid en Binnenlandse Zaken voor een periode van drie jaar € 1.506.000 beschikbaar gesteld. Dit bedrag wordt onder meer ingezet om de kwartiermaker DURF!, de inzet op de PGA en de projectleiding van Verantwoord uitgaan te bekostigen. Om ervoor te zorgen dat deze inzet ook structureel wordt geborgd, is het van belang om de vaste formatie met ingang van 1 januari 2023 uit te breiden met 1 fte adviseur Zorg en Veiligheid. Deze adviseur kan de werkzaamheden van tijdelijke krachten op termijn overnemen en voortzetten en aandacht geven aan onderwerpen zoals de PGA, mensenhandel (arbeidsuitbuiting), huiselijk geweld, nazorg ex-gedetineerden en crisismeldingen en advisering met betrekking tot de WVGGZ.

Wat gaan we daarvoor doen?

Organisatie op orde
Om de huidige en toekomstige taken uit te voeren is op onderdelen uitbreiding van de formatie nodig. Door deze begroting heen treft u voorstellen voor het op orde brengen van de formatie.
Om de kwaliteit van onze medewerkers op peil te houden en te brengen investeren we in opleidingen (zie ook de paragraaf Bedrijfsvoering). Het opleidingsbudget wordt verhoogd tot 2% van de loonsom.
In 2023 wordt ook gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de griffie.

Informatiebeheer
Voor het verbeteren van het informatiebeheer zijn de komende jaren aanvullende middelen nodig. In overleg met onze toezichthouder op het archief, de Provincie, is hiertoe een plan van aanpak opgesteld. Om het informatiebeheer de komende jaren op orde te houden zijn aanvullende middel nodig.

Wat mag het kosten?

Progr.	Ontwikkelingen	Krediet	2023	2024	2025	2026
P1	Organisatie op orde		30.000	20.000	20.000	20.000
P1	Informatiebeheer		61.265	34.890	34.997	35.105
P1	Ontwikkeling griffie		60.000	60.000	60.000	60.000
	Subtotaal		**151.265**	**114.890**	**114.997**	**115.105**

In onderstaand overzicht zijn de bedragen (bijv. 1) een last/uitgave, de negatieve bedragen zijn een bate/inkomst (bijv. -1).

Bestuur	2023	2024	2025	2026
Lasten				
Algemeen bestuurlijke zaken	1.419.777	1.427.675	1.442.326	1.442.326
Openbare orde & veiligheid	1.478.107	1.474.496	1.606.098	1.621.098
Interne dienstverlening	6.385.881	7.292.721	8.746.085	10.096.766
Externe dienstverlening	617.285	619.490	619.489	619.489
Communicatie	487.456	487.457	487.456	487.456
Totaal lasten	**10.388.506**	**11.301.838**	**12.901.454**	**14.267.135**
Baten				
Algemeen bestuurlijke zaken	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
Openbare orde & veiligheid				
Interne dienstverlening	-241.414	-241.413	-241.413	-241.413
Externe dienstverlening	-330.331	-330.332	-330.330	-330.330
Communicatie				
Totaal baten	**-589.745**	**-589.745**	**-589.743**	**-589.743**
Saldo voor bestemming	**9.798.761**	**10.712.093**	**12.311.712**	**13.677.393**
Mutaties binnen reserves	-77.437	-6.729	-6.729	-6.729
Saldo na bestemming	**9.721.324**	**10.705.364**	**12.304.983**	**13.670.664**

Programma 2 Werken

Inhoud

• Economie (visserij)
• Gebiedsontwikkeling (ruimtelijke ontwikkeling)
• Grondbeleid/grondexploitaties
• Onderwijs
• Haven
• Arbeidsmarktbeleid
• Toerisme & recreatie

Wat willen we bereiken?

Strategie en visie
De komende jaren ontwikkelen we een strategie en visie voor de volgende stap na de Zeeheldenwijk en Port of Urk. Daarnaast ontwikkelen we een integrale visie voor het haventerrein als ontmoetingsplaats voor jong en oud, binnen de huidige kaders en in overleg met de verschillende stakeholders. De leefbaarheid van de wijken staat hierbij voorop. Belangrijk vinden we ruimte voor water, groen en recreatie. We streven naar meer natuurbeleving op Urk.

Vestigingsbeleid
De komende jaren willen we een integraal vestigingsbeleid vormgeven voor alle bedrijfsterreinen. Port of Urk gaan we invullen met het juiste bedrijf op de juiste plaats. Dat willen we uitbreiden naar de andere bedrijventerreinen. Ook hebben we bijzondere aandacht voor het parkeren van vrachtwagens. Daarnaast is een goede energie- en watervoorziening belangrijk. Initiatieven van ondernemers die hun afhankelijkheid op deze gebieden reduceren ondersteunen we. Zeker als hier ook aandacht bij is voor de circulaire economie.

Maritiem
Urk is een maritieme hotspot in Europa. De aanleg van Port of Urk maakt dit nog duidelijker. De verbreding van de sluizen van Kornwerderzand en de verdieping van de vaargeul zijn cruciaal voor de groei. Urk moet een belangrijk viscentrum blijven, mede door innovatie en duurzaamheid. We zetten in op het versterken van de maritieme en agrarische regio Noordelijk Flevoland. De maritieme servicehaven is hierbij een belangrijke spil.
We behartigen de sociaaleconomische belangen van de visserij op Urk. Ook visserijdiplomatie is hier een belangrijk onderdeel van. Kotters blijven welkom voor onderhoud en reparatie in de Urker haven.

Groei ruimtelijk domein
Urk groeit en daarmee ook het ruimtelijk domein. Om deze groei goed te laten verlopen zijn er de komende jaren verschillende onderzoeken nodig op het gebied van economische zaken, duurzaamheid, energievoorziening, een visie op het oude dorp, het versterken van de natuur rondom Urk, de vormgeving van ons ontwikkelbedrijf, huisvesting van arbeidsmigranten, toekomstvisie gebiedsontwikkeling. Om de basis op orde te houden gaan we processen en systemen actualiseren en toekomstbestendig maken. Ook zal de groei van Urk een versterking van de organisatie vragen.

Onderwijs
Goed onderwijs is belangrijk voor de kansen op de arbeidsmarkt. Daarbij willen we hiermee ook de diversificatie van de economie stimuleren door meer banen te creëren voor diverser opgeleide jongeren en mogelijkheden voor startups te vergroten.
We willen het maritieme onderwijs uitbouwen. Dat doen we op het gebied van binnenvaart-, zeevaart- en waterbouwonderwijs. De bijbehorende huisvestingsvraagstukken krijgen extra aandacht.
Het basis- en speciaal onderwijs op Urk is essentieel voor de vorming van onze kinderen. De onderwijskundige visie en huisvesting dienen hand in hand te gaan met de ruimtelijke groei en maatschappelijke uitdagingen. Door een positief pedagogisch klimaat: jongeren moeten zich veilig voelen op school en in de samenleving.
We willen het voortgezet en beroepsonderwijs op Urk verbreden (denk o.a. aan HAVO, VWO en MBO). Hierbij is 'zorg' één van de sectoren waarmee we het lokale MBO willen uitbreiden.
We stimuleren hulp bij digitale zelfredzaamheid en vermindering van laaggeletterdheid en taalachterstand. De Flevomeer Bibliotheek Urk heeft daarbij een belangrijke rol.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ontwikkelingen Port of Urk en Zeeheldenwijk
Voor het nieuwe bedrijventerrein Port of Urk is de eerste voorbelasting is Port of Urk aangebracht. In 2023 gaan we bouwrijp maken en worden de eerste kavels verdeeld. We zijn samen met het bedrijfsleven en kennispartners bezig met ontwikkelen van het Koude-Warmtenet. Dit doen we in kleine stappen waarvoor we in 2023 uw raad blijven informeren.
In 2023 worden de eerste woningen en voorzieningen in de Zeeheldenwijk gerealiseerd. De hoofdinfrastructuur, waaronder de Michiel de Ruyterallee, wordt aangelegd. Hiermee is het mogelijk om een continue bouwstroom van woningen te realiseren voor de komende 10 tot 12 jaar.

Onderzoeken gebiedsontwikkeling
Om de groei van Urk te faciliteren worden de komende jaren verschillende onderzoeken uitgevoerd. Hieronder treft u een beschrijving van de benodigde onderzoeken.

Totaalvisie bedrijventerreinen Urk
In 2022 is een aanvang gemaakt met het bouwrijp maken van het nieuwe bedrijventerrein, Port of Urk. In 2023 en verder gaan we daar op volle kracht verder met bouwrijp en woonrijp maken. De raad heeft in 2022 een visie vastgesteld op het vestigingsbeleid van bedrijven op Urk. Dit is het begin van een nieuwe fase in de ruimtelijke ontwikkeling van de Urker economie. Nieuwe bedrijven worden gebouwd en lege plaatsen die ze achterlaten worden opnieuw gevuld. Dat geeft kansen om knelpunten, bijvoorbeeld verkeerstechnisch, op te lossen. Ook moet er opnieuw worden gekeken hoe al deze bedrijvigheid van energie (en drinkwater) kan worden voorzien. Onderzoek naar specifieke voorwaarden/behoefte, de energieinfrastructuur en de groei van Urk vragen om aanvullende middelen.

Topwerklocatie/regiodeal 2.0
De ambitie is om het nieuwe bedrijventerrein een Topwerklocatie te laten worden. Hiervoor liggen kansen met de Regiodeal 2.0.

Onderzoek Koude-Warmte-net, inclusief organisatie en duiding rol gemeente
Urk kent een unieke situatie omdat de behoefte aan warmte voor woningen en kou voor de visverwerkende industrie zich voordoet op zeer korte afstand van elkaar. Het lukt de markt echter niet om deze kans te benutten zonder hulp van buitenaf. Op het gebied van duurzaamheid en energietransitie zijn hier grote stappen te zetten. Hiervoor is wel onderzoek nodig. Onderzoek naar wat juridische en financieel mogelijk is en welke rol de gemeente hierin (tijdelijk of voor langere tijd) kan spelen.

Gebiedsvisie 'Oude Dorp'
Deze visie gaan we in 2023 afronden.

Versterken natuur (bossenstrategie)
De provincie heeft in maart 2021 haar allereerste Bossenstrategie vastgesteld. Dit biedt kansen en bedreigingen. Een bosrijke omgeving is zeker een kans voor onze inwoners. Hierover zullen we aan tafel moeten komen en meedenken.

Taken op afstand (ontwikkelbedrijf)
Het is belangrijk dat de ruimtelijke ordening en ontwikkeling van onze bedrijventerreinen en havens zorgvuldig gebeurd. Hierin heeft een gemeente een belangrijke rol omdat we over de openbare ruimte gaan. Maar draagvlak bij het bedrijfsleven is net zo belangrijk. Hoe gaan we dit in de toekomst bij elkaar brengen? Welke rol willen we als gemeente spelen? Is bijvoorbeeld een ontwikkelbedrijf meer slagvaardig en efficiënter dan een ambtelijke afdeling? Er is onderzoek nodig om de groei van het Urker bedrijfsleven mogelijk te maken.

Huisvesting arbeidsmigranten
Al in 2022 wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Voor de uitvoering van dit plan moet nader onderzoek worden gedaan en worden kosten gemaakt. Het gaat hier om onderzoek naar planologische maatregelen, een tijdelijke oplossing en een definitieve oplossing.

Toekomstvisie volgende gebiedsontwikkeling
Deze collegeperiode moet er een keus gemaakt moeten worden waar de volgende woonwijk komt. Maar ook moet al verder gekeken worden in welke richting we Port of Urk willen uitbreiden. Dit vraagt om een toekomstvisie op deze ontwikkelingen.

Nieuw economisch beleid,
In de door de raad vastgestelde Omgevingsvisie (2021) is het thema Vitale Economie uitgewerkt. Hiermee is een stip op de horizon gezet. In 2023 gaan we dit thema verder uitwerken in een programma Economie, inclusief recreatie en toerisme.

Initiatieven visserij innovatie
De visserij verkeert in een lastige positie door de veelheid van bedreigingen die er zijn. Maar er zijn zeker ook kansen. Hierover wordt regelmatig overleg gevoerd met onze gemeente. Om innovaties ook vanuit de lokale overheid te kunnen steunen is het voornemen om een innovatiebudget Visserij van € 30.000 te vormen.

Huisvestingsplan onderwijs
In 2023 wordt de leerlingenprognose geactualiseerd. Op basis daarvan wordt ook het integraal huisvestingsplan (met duurzame meerjarenonderhoudsplannen) aangepast.

Young solar Challenge
De Young Solar Challenge is een scholencompetitie voor jongeren tussen de 14 en 17 jaar. Zij bouwen hun eigen zonneboot en varen wedstrijden tegen teams van andere scholen. Techniek, innovatie en duurzaamheid staan centraal. Met teamwork, tactiek, communicatie, begroten en sponsoring, kunnen teams zich onderscheiden, wat belangrijk is om de competitie te winnen. In 2023 onderzoeken we of ook Urker scholen hieraan deel kunnen nemen.

Randweg
Er is een bestuursovereenkomst (BOK) tussen de provincie Flevoland, de gemeente Noordoostpolder en de gemeente Urk. Deze BOK zal moeten leiden tot een realisatieovereenkomst voor een randweg. Hoewel de provincie het project uitvoert moet ook de gemeente Urk als deelnemer in het project haar bijdrage leveren.

Gebiedsontwikkeling Urk groeit
Om de groei van Urk mogelijk te maken is extra capaciteit nodig voor gebiedsontwikkeling.

Werkgeversdienstverlening
Nederland is opgedeeld in 35 arbeidsmarktregio's. Deze moeten een Regionaal Werkbedrijf in het leven roepen. Zo is het Regionaal Werkbedrijf Flevoland ontstaat. Vanuit de Wet SUWI kwam de verplichting dat ieder Werkbedrijf een zogenaamd werkgeversservicepunt 15 moest hebben. De gemeente belegt dit bij Concern voor Werk. Wat we zien is dat het RWF en het werkgeversservicepunt een steeds belangrijkere taak wordt in het beleidsterrein Werk en Inkomen. De kosten worden nu gedekt uit het re-integratiebudget. Door de stijgende kosten kan dit budget dus niet meer gebruiken waar het voor bedoeld is.

Aansluiting bij HCA Regio Zwolle
De arbeidsmarkt staat onder druk. Landelijk is er een tekort aan voldoende of passend geschoold personeel om de groeiambities te kunnen verwezenlijken. Het werk verandert in snel tempo, door onder meer digitalisering, automatisering en verduurzaming. Werknemers moeten blijven leren en ontwikkelen en werkgevers moeten hier in blijven investeren. Het MKB en familiebedrijven vinden het lastig om dit zelf te organiseren, zo ook op Urk. De Human Capital Agenda Regio Zwolle biedt hiervoor passende ondersteuning. Ons voornemen is om hierbij aan te sluiten.

Toerisme
We werken aan een actieagenda toerisme en toerismebeleid voor het komende toeristenseizoen. We zetten acties uit om de openbare ruimte beter in te richten, zodat we toeristen ontvangen zonder een te grote druk te leggen op de leefbaarheid. We vertellen het sterke verhaal van Urk. Er is aandacht voor het behoud van historie en culturele eigenheid. We ondersteunen initiatieven die hieraan bijdragen. Het toeristisch bezoek op Urk is vaak kort van duur. We willen toeristen en ook zakelijk bezoek de mogelijkheid bieden om langer op Urk te verblijven. Daarom stimuleren we goede initiatieven van betrokken ondernemers met betrekking tot het realiseren van een hotel op een aanvaardbare locatie.

Wat mag het kosten?

Progr.	Ontwikkelingen	Krediet	2023	2024	2025	2026
P2	Werkgeversdienstverlening		85.000	85.000	85.000	85.000
P2	Diverse onderzoeken, waaronder: Totaalvisie bedrijventerreinen Urk. Onderzoek specifieke voorwaarden/behoefte. Energieinfrastructuur groei van Urk.		75.000	75.000	75.000	75.000
P2	Randweg, Bijdrage gemeente Urk, inbreng voorbereiding realisatie, onderzoek overige integrale onderdelen					106.000
P2	Versterken organisatie gebiedsontwikkeling		100.000	125.000	150.000	175.000
	Subtotaal		**260.000**	**285.000**	**310.000**	**441.000**

In onderstaand overzicht zijn de bedragen (bijv. 1) een last/uitgave, de negatieve bedragen zijn een bate/inkomst (bijv. -1).

Werken	2023	2024	2025	2026
Lasten				
Onderwijs	4.242.761	4.244.391	4.244.390	4.531.390
Economie wo havens	1.728.746	1.591.553	1.591.407	1.591.407
Grondbeleid/grondexploitaties	22.170.715	19.091.939	25.680.199	16.766.666
Werk & Inkomen	5.456.194	5.350.248	5.275.312	5.275.312
Financiën	833.943	1.809.502	2.243.254	2.758.145
Totaal lasten	**34.432.358**	**32.087.632**	**39.034.562**	**30.922.921**
Baten				
Onderwijs en Educatie	-1.402.674	-1.402.674	-1.402.674	-1.402.674
Economie wo havens	-1.045.056	-1.044.927	-1.044.793	-1.044.793
Grondbeleid/grondexploitaties	-22.367.399	-18.931.796	-25.495.056	-16.450.523
Werk & Inkomen	-2.216.502	-2.167.545	-2.151.226	-2.151.226
Financiën	-40.348.796	-42.999.814	-45.069.066	-44.058.375
Totaal baten	**-67.380.427**	**-66.546.757**	**-75.162.815**	**-65.107.591**
Saldo voor bestemming	**-32.948.069**	**-34.459.124**	**-36.128.253**	**-34.184.670**
Mutaties binnen reserves	104.667	-350.792	-350.792	-350.792
Saldo na bestemming	**-32.843.402**	**-34.809.916**	**-36.479.045**	**-34.535.462**

Programma 3 Wonen

Inhoud

• Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening
• Omgevingswet
• Beheer openbare ruimte
• Beheer gemeentelijk vastgoed
• Mobiliteit & bereikbaarheid
• Milieu & vergunningverlening
• Duurzaamheid & afval
• Haven

Wat willen we bereiken?

Wonen
Het creëren van voldoende en kwalitatief goede woonruimte is een belangrijke opgave voor de komende jaren. We willen de ruimte rondom Urk benutten voor het bouwen van woningen om bij te dragen aan de verlichting van de woningnood. We monitoren hiervoor de woningproductie en actuele behoefte van de verschillende doelgroepen. We stellen waar en wanneer nodig bij.
Door het ontwikkelen van een visie en strategie voor bestaande inbreilocaties kijken we waar slimme samenvoegingen van bestemmingen mogelijk zijn (denk aan cultuur, vrijetijdsbesteding, enz.) om de sociale samenhang te bevorderen. Hierbij is aandacht voor goedkopere woningen en kleinere woningen voor de verschillende doelgroepen, zodat ook de doorstroom op gang komt. We zoeken naar financiële instrumenten en marktpartijen die kunnen helpen in het aandragen van alternatieven om starterswoningen toegankelijk en bereikbaar te maken voor de doelgroep. Voor alternatieve woonoplossingen voor betaalbaar wonen, zoals bijvoorbeeld huurkoop, zoeken we partners die dit kunnen realiseren.
De problematiek rondom de huisvesting van arbeidsmigranten wordt aangepakt. We dringen de bezetting van de reguliere woningvoorraad door arbeidsmigranten terug. Daarnaast moet huisvesting van arbeidsmigranten voldoen aan (sociale) standaarden waar door de gemeente op toegezien wordt. We hebben daarbij oog voor de sociale en economische problematiek rondom arbeidsmigranten.

Oude Dorp
We stellen een gebiedsvisie op voor het Oude Dorp. Dilemma's rond de betaalbaarheid van (onderhoud van) woningen, de duurzaamheidsopgave en het beschermd dorpsgezicht van Urk worden bespreekbaar gemaakt en aangepakt. De verkeersveiligheid en leefbaarheid moeten worden bevorderd en beschermd, met respect voor geschiedenis en cultuur. Het reguleren van het autoverkeer en het autoluw maken staan hierbij centraal.

Verkeer
Door de groei van Urk neemt ook het aantal verkeersbewegingen naar en binnen ons dorp toe. Om dit in goede banen te leiden wordt de komende jaren de verkeershoofdstructuur verbeterd en een Randweg aangelegd.
Goede bereikbaarheid van Urk met het OV blijft belangrijk. Een goede verbinding tussen Urk en Lelystad heeft prioriteit.

Duurzaamheid
De komende jaren wordt de door de raad vastgestelde duurzaamheidsvisie uitgevoerd. De thema's hierbij zijn: energie, circulaire economie, klimaatadaptatie en mobiliteit. Deze thema's worden uitgewerkt op de verschillende beleidsterreinen. Bij het vraagstuk van de energietransitie kijken we nadrukkelijk breder dan alleen wind en zon. Ook alternatieve bronnen moeten in een evenwichtige energiemix worden opgenomen.

Omgevingswet
Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Zodat het straks bijvoorbeeld makkelijker is om bouwprojecten te starten. Naar verwachting treedt de Omgevingswet op 1 januari 2023 in werking. De verdere implementatie en inbedding in de gemeente en de gemeentelijke organisatie krijgt in deze raadsperiode haar beslag. Ook na inwerkingtreding van de wet is er de komende jaren nog veel werk te verzetten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Areaaluitbreiding Zeeheldenwijk
Door het realiseren van de Zeeheldenwijk wordt de te onderhouden openbare ruimte sterk vergroot. Voor wat betreft de formatie wijkteams is een uitbreiding nodig van twee formatieplaatsen.

Meerjarig onderhoudsplan gebouwen
Eind 2022 biedt het college een geactualiseerd meerjarig onderhouds- en verduurzamingsplan voor de gemeentelijke gebouwen aan uw raad aan. Er is nog niet duidelijk welke investeringen in het gemeentelijke vastgoed noodzakelijk zijn en wat de omvang moet zijn van het onderhoudsbudget. Wel is al duidelijk dat het toekomstige onderhoud en het verduurzamen van de gebouwen mede in het kader van de energietransitie niet gerealiseerd kunnen worden binnen de bestaande budgetten. Een (substantiële) verhoging van de budgetten is noodzakelijk. De eventuele financiële gevolgen van een raadsbesluit worden via de eerste tussenrapportage 2023 verwerkt.

Verbeteren hoofdverkeerstructuur (auto en langzaam)
De jaarlijkse groei van het verkeer op de weg is landelijk minder dan 1%. Bij een groei van meer dan 1% ontstaan grote zorgen. Op Urk is de jaarlijkse groei 4%. Dit komt doordat we een jonge bevolking hebben en omdat we groeien. Aanpassingen in infrastructuur zijn zeer kostbaar en moeten vroegtijdig gepland worden omdat ze anders niet uitvoerbaar zijn. Zeeheldenwijk, Port of Urk en de ontsluiting naar de toekomstige randweg vragen nu om onderzoek.

Taken klimaatakkoord
Duurzaamheid krijgt een steeds prominentere plaats binnen de samenleving en hierdoor ook binnen alle beleidsterreinen op Urk. In 2020 heeft de raad de Duurzaamheidsvisie vastgesteld. Doel hiervan is om de stip op de horizon voor duurzaamheid op Urk te bepalen, evenals kaders voor de uitvoering. Door middel van de juiste stappen kunnen wij toewerken naar dat doel. De duurzaamheidsopgave voor Urk is uitgewerkt met behulp van de vier thema's energie, circulaire economie, klimaatadaptatie en mobiliteit. De komende jaren staan

de nodige duurzaamheidsprojecten op de planning. Maar ook het opstellen van specifiek beleid (vertaling van de visie in de verschillende beleidsterreinen).

Doorontwikkeling grondstoffenbeleid
In 2023 werken we aan een nieuw Grondstoffenplan 2024-2028.

Beheerplan Woonbeleid
Voor de uitvoering van het beheerplan Woonbeleid is de komende jaren extra budget benodigd.

Implementatie omgevingswet
De financiële gevolgen van de invoering van de Omgevingswet voor de gemeente zijn onzeker. Op basis van de nieuwe wetgeving ontstaan er aanvullende taken voor de gemeente waarvoor slechts gedeeltelijk een aanvullende vergoeding uit het Gemeentefonds beschikbaar komt. Daarnaast is het niet langer mogelijk om bepaalde kosten die de gemeente maakt via de leges te verhalen. De kosten voor de gemeente dalen echter waarschijnlijk niet navenant omdat voor bouwwerken nog wel meldingen moeten worden gedaan bij de gemeente die moeten worden beoordeeld. Hiervoor mogen geen leges worden geheven. Mogelijk is er extra personeel nodig om nieuwe taken uit te voeren. Op dit moment is er nog onvoldoende zicht op de financiële gevolgen om deze in de Begroting 2023 te verwerken. De kosten en opbrengsten van de vergunningverlening zijn derhalve op dezelfde wijze in de begroting verwerkt als voorheen. Indien nodig informeren we u via de tussenrapportages.

Wat mag het kosten?

Progr.	Ontwikkelingen	Krediet	2023	2024	2025	2026
P3	Areaaluitbreiding Zeeheldenwijk		60.000	60.000	120.000	120.000
P3	Meerjarig onderhoudsgebouwenplan		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
P3	Verbeteren hoofdverkeerstructuur (auto en langzaam)					130.000
P3	Aanvullen bovenwijkse voorzieningen		17.000	17.000	17.000	17.000
P3	Formatie groei – Taken klimaatakkoord		80.000	80.000	80.000	80.000
P3	Beheerplan Woonbeleid		40.000	40.000	40.000	40.000
P3	Formatie uitvoering Woonbeleid		20.000	20.000	20.000	20.000
	Subtotaal		**217.000**	**217.000**	**277.000**	**407.000**

In onderstaand overzicht zijn de bedragen (bijv. 1) een last/uitgave, de negatieve bedragen zijn een bate/inkomst (bijv. -1).

Wonen	2023	2024	2025	2026
Lasten				
Omgevingswet en vergunningverlening	1.257.834	1.264.335	1.255.335	1.255.335
Woningbouw	563.302	570.297	570.297	570.297
Mobiliteit & bereikbaarheid	257.598	257.596	275.596	405.596
Milieu, duurzaamheid en afval	4.849.695	4.799.260	4.795.146	4.803.504
Beheer openbare ruimte	5.245.808	5.265.118	5.325.978	5.325.978
Beheer gemeentelijke gebouwen	1.243.994	1.077.915	1.077.916	1.077.916
Totaal lasten	**13.418.231**	**13.234.520**	**13.300.268**	**13.438.626**
Baten				
Omgevingswet en vergunningverlening	-485.176	-475.676	-475.676	-475.676
Woningbouw	-278.019	-278.019	-278.018	-278.018
Mobiliteit & bereikbaarheid	-21.362	-21.362	-21.362	-21.362
Milieu, duurzaamheid en afval	-4.144.448	-4.144.448	-4.144.447	-4.144.447
Beheer openbare ruimte	-419.866	-419.865	-419.865	-419.865
Beheer gemeentelijke gebouwen	-18.968	-18.528	-18.080	-18.080
Totaal baten	**-5.367.839**	**-5.357.897**	**-5.357.449**	**-5.357.449**
Saldo voor bestemming	**8.050.392**	**7.876.623**	**7.942.819**	**8.081.177**
Mutaties binnen reserves	-469.700	-334.542	3.537	-26.734
Saldo na bestemming	**7.580.692**	**7.542.081**	**7.946.356**	**8.054.443**

Programma 4 Leven

Inhoud

• Sociaal domein
• Jeugd
• Gezondheidszorg
• Kunst & cultuur
• Archief
• Sport
• Bewegen
• Inkomen
• Minimabeleid & schuldhulpverlening

Wat willen we bereiken?

Gezondheidszorg, sport en bewegen
We zetten in op bovenlokale zorginfrastructuur. We kijken samen met onze zorgpartners naar eHealth mogelijkheden. Tegelijkertijd blijven we staan voor inzet van de extra ambulancepost op Urk. De vele (landelijke, regionale en lokale) ontwikkelingen maken het nodig een analyse te verrichten naar de lokale zorginfrastructuur.
Bewegen en verantwoorde ontspanning zijn gezond en belangrijk voor een gezonde leefstijl, of dit nu individueel of in clubverband geschiedt. We bevorderen daarom goede faciliteiten en accommodaties. Verantwoorde sportactiviteiten leveren een positieve bijdrage aan de vorming en gezondheid. Ook heeft sport voordelen voor sociale verbanden, voor gezag, het rekening houden met elkaar, het bijbrengen van orde en regel, waarden en normen.

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving
Verankering van DURF! en het IJslandse preventiemodel blijven we via een programmatische aanpak doorontwikkelen. Denk daarbij onder andere aan begeleide vrijetijdsbesteding, ouderbetrokkenheid en preventie en handhaving. Daarbij willen we ook bruggen bouwen met andere sectoren. Met de verankering van Durf! zoeken we (nog) meer de verbinding met het beleidsveld Veiligheid. Samen worden diverse zaken opgepakt, zoals een Visie Verantwoord Uitgaan op Urk en de persoonsgerichte aanpak.

Jeugdzorg en WMO
De aanbesteding van Jeugdhulp met Verblijf en ontwikkelingen bij zorgaanbieders vraagt veel bestuurlijke en ambtelijke aandacht. In meerjarenperspectief komt het beschikbare budget onder druk te staan. Vanuit de WMO vragen de regionaal te maken afspraken rond de decentralisatie Beschermd Wonen en regiovisie Veilig Thuis onze aandacht.
Los van deze ontwikkelingen vinden we het belangrijk dat de algemene voorzieningen en preventieve activiteiten goed aan blijven sluiten bij de reguliere zorgverlening in de Jeugdzorg en de WMO. Waar nodig ontwikkelen wij zaken door.

Inburgering
Met de nieuwe Wet inburgering, die per 1 januari 2022 is ingegaan, hebben gemeenten een regierol gekregen in het nieuwe inburgeringsstelsel. Het doel van de nieuwe wet is dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk meedoen in Nederland en zo snel mogelijk werk vinden.

De belangrijkste verandering is dat sinds 1 januari 2022 gemeenten verantwoordelijk zijn voor de inburgering van zowel asielmigranten als gezinsmigranten. Gemeente Urk heeft samen met de gemeente Noordoostpolder de invoering van de wet voorbereid en de inkoop geregeld. De wet wordt op dit moment geïmplementeerd in de gemeente Urk en vraagt veel extra inzet. Samenwerking tussen de inburgeraar, de gemeente en partners is cruciaal om de doelen van deze wet te behalen.

Minimabeleid en schuldhulpverlening
De huidige mondiale ontwikkelingen hebben een weerslag op ieder huishouden. De inflatie is in de afgelopen maanden naar recordhoogte gestegen. Zo treffen de stijgende energielasten niet alleen de burgers, maar ook het bedrijfsleven. Daarnaast worden de huidige saneringsvoorstellen rond de visserij vanuit Werk en Inkomen met argusogen gevolgd.
Dat vraagt van ons een actief minimabeleid waarbij vroegsignalering van schulden een belangrijke rol speelt.

Sportgelegenheden
Om aan de nieuwe wetgeving voor het bewegingsonderwijs te voldoen moet de capaciteit van sportgelegenheden worden uitgebreid. Daarbij wil we sport stimuleren door de sportaanbieders op Urk meer ruimte te geven om te groeien of te vernieuwen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Sporthal Zeeheldenwijk en Gymzaal Oranjewijk
Voor het bewegingsonderwijs vindt een wetswijziging plaats. Per 1 augustus 2023 is het verplicht voor het primair onderwijs twee uur (verdubbeling) bewegingsonderwijs te geven. Om het bewegingsonderwijs volledig te faciliteren zijn vier extra zaaldelen nodig en wel in de Oranjewijk één en in de Zeeheldenwijk drie, in verband met de maximale loopafstand tot een school. Sportaanbieders op Urk hebben geen mogelijkheid te groeien of te vernieuwen. Het probleem is ruimte. De sporthallen en gymzalen worden volledig verhuurd aan de huidige sportaanbieders. Uitbreiden in uren voor een aanbieder is dan ook haast niet mogelijk. De vraag is er echter wel. Zowel vanuit de opzet van nieuwe sporten, als huidige sporten die meer willen. Het doel is faciliteren van bewegingsonderwijs en het stimuleren van sport, bewegen en ontmoeten. De bouw van het gymlokaal in de Oranjewijk kan plaatsvinden in 2024 en de bouw van de sporthal in de Zeeheldenwijk kan in 2025 plaatsvinden.
We zetten in op bovenlokale zorginfrastructuur. We kijken samen met onze zorgpartners naar eHealth mogelijkheden. Tegelijkertijd blijven we staan voor inzet van de extra ambulancepost op Urk.
De nieuw te bouwen sporthal in de Zeeheldenwijk en de gymzaal in de Oranjewijk zullen niet tijdig klaar zijn om het bewegingsonderwijs op te vangen vanaf 1 augustus 2023. Wij zijn nu bezig om alle mogelijkheden te verkennen om dit op te lossen. Er zullen extra kosten gemaakt moeten worden om de leemte tot aan oplevering van de nieuwe accommodaties op te vangen. Het belangrijkste uitgangspunt hierbij is dat er gekeken wordt naar duurzame oplossingen voor de lange termijn. Gedacht wordt aan extra buitenruimtes creëren of tijdelijk overdekte binnenruimtes. Zodra dit uit de verkenningsfase komt, Informeren we de raad hierover.

Sportboulevard fase twee
Op basis van het plan sportboulevard waarderen we het gebied rond Noorderzand op voor sport, recreatie en toerisme, natuurbeleving en ontspanning. Hierbij schenken we aandacht aan het vergroten van de biodiversiteit omdat het gebied onderdeel uitmaakt van het Natuur Netwerk Nederland. De eerste fase is uitgevoerd. We zijn gestart met het voorbereiden van fase twee. We gaan de Grote Singel vergroten en een zonneweide realiseren. Het aanleggen van een zonneweide maakt het mogelijk het gebied nog flexibeler te gebruiken. Het ontwerp van dit deel biedt mogelijkheden voor strandsporten zoals beachvolleybal, naast een deel waar op de grens van water en zand kan worden gespeeld door kleinere kinderen. De waterkwaliteit en de biodiversiteit verbeteren door een grotere vijver
Daarnaast is binnen de projecten Singel, Staartweg en het uitbreiden van het parkeren in Lemsterhoek het realiseren van extra water niet wenselijk noch mogelijk. Doordat deze projecten per saldo resulteren in meer verhard oppervlak, moet wettelijk worden gecompenseerd met extra wateroppervlak. Met het uitbreiden van de vijver realiseren we dat. De benodigde investering bedraagt € 400.000.

Sport en cultuur
In 2023 stellen we een nieuwe nota Sport en Cultuur op.

Formatie Sociaal Domein
Het Sociaal Domein is volop in beweging. Nieuwe taken, regionale afspraken, complexe vraagstukken en de doorontwikkeling van processen zorgen al jaren voor druk op de formatie. En dat naast al die zaken waar (vooraf) geen rekening mee kan worden gehouden in de werkplanning, zoals de corona aanpak en opvang vluchtelingen. De vele ontwikkelingen en de (steeds meer toenemende) druk op de formatie zijn regelmatig onderwerp van gesprek met zowel de directie als de portefeuillehouder Sociaal Domein. Stimulansz ontwikkelde speciaal voor het Sociaal Domein het z.g. ‘Formatie calculatiemodel‘. Hiermee krijgen gemeenten inzicht in de tijdsbesteding, taken en processen van de diverse medewerkers. Uit dit onderzoek blijkt dat de huidige formatie (sterk) onderbezet is.

Cliëntondersteuning
De gemeente heeft een wettelijke taak als het gaat om Inburgering. Hiervoor ontvangen we ook Rijksmiddelen. Deze zijn echter ontoereikend om alle vraagstukken aan te pakken. Zo worden de cliëntondersteuners overvraagd door de grote groep statushouders/inburgeraars. cliëntondersteuners zijn er echter in eerste instantie voor bedoeld om mensen toe leiden naar de juiste zorg. Dit dreigt dus dicht te slibben. Het helpen van de statushouders kan echter niet achterwege blijven. Om het een en het ander mogelijk te maken/houden is budgetaanpassing noodzakelijk.

Wat mag het kosten?

Progr.	Ontwikkelingen	Krediet	2023	2024	2025	2026
P4	Sportboulevard fase 2 (€ 400.000 in 2023)	400.000	0	10.000	10.000	10.000
P4	Begroting GGD Flevoland		2.113	7.683	13.371	19.371
P4	Formatie Sociaal Domein		289.256	289.256	289.256	289.256
P4	Gymzaal Oranjewijk: beheer en exploitatie		30.000	30.000	30.000	30.000
P4	Sporthal Zeeheldenwijk: beheer en exploitatie			100.000	100.000	100.000
P4	Gymzaal Oranjewijk: afschrijving	2.400.000		57.000	57.000	57.000
P4	Sporthal Zeeheldenwijk: afschrijving	8.000.000			181.000	181.000
P4	Clientondersteuning		30.000	30.000	30.000	30.000
	Subtotaal		**351.369**	**523.939**	**710.627**	**716.627**

In onderstaand overzicht zijn de bedragen (bijv. 1) een last/uitgave, de negatieve bedragen zijn een bate/inkomst (bijv. -1).

Leven	2023	2024	2025	2026
Lasten				
Sociaal domein	5.611.808	5.493.928	5.401.697	5.401.697
Jeugd incl. kinderopvang	5.146.878	5.090.046	5.040.501	5.040.501
Gezondheidszorg	1.454.341	1.460.471	1.466.599	1.472.599
Minimabeleid & schuldhulpverlening	362.754	362.754	362.754	362.754
Bewegen	2.288.288	2.250.034	2.438.742	2.438.742
Kunst, cultuur, archief en museum	986.314	956.238	956.195	956.195
Toerisme & recreatie	169.419	169.294	169.168	169.168
Totaal lasten	**16.019.801**	**15.782.765**	**15.835.656**	**15.841.656**
Baten				
Sociaal domein	-197.708	-197.707	-197.707	-197.707
Jeugd incl. kinderopvang	-261.522	-241.522	-241.521	-241.521
Gezondheidszorg	-140.000	-140.000	-15.000	-15.000
Minimabeleid & schuldhulpverlening				
Bewegen	-961.615	-961.613	-961.614	-961.614
Kunst, cultuur, archief en museum	-145.227	-145.228	-145.228	-145.228
Toerisme & recreatie	-28.186	-28.186	-28.186	-28.186
Totaal baten	**-1.734.258**	**-1.714.256**	**-1.589.256**	**-1.589.256**
Saldo voor bestemming	**14.285.543**	**14.068.509**	**14.246.399**	**14.252.399**
Mutaties binnen reserves	-99.566	-74.483	25.517	25.517
Saldo na bestemming	**14.185.977**	**13.994.026**	**14.271.916**	**14.277.916**

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan het vermogen van de gemeente Urk om (onverwachte) verliezen en incidentele financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat de continuïteit of de dienstverlening van de organisatie direct in gevaar komt of financiële noodmaatregelen nodig zijn.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, dat wil zeggen de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De gemeente Urk rekent de volgende onderdelen tot de beschikbare weerstandscapaciteit:

a. De algemene reserve;
b. De bestemmingsreserves die dienen ter egalisatie van de begrotingsposten sociaal domein en Participatiewet;
c. Stelpost onvoorziene uitgaven;
d. De onbenutte belastingcapaciteit;
e. De reserve grondzaken (algemene weerstandsreserve grondexploitatie);

a. De algemene reserve

De stand van de algemene reserve bedraagt naar verwachting per 31 december 2023 € 8.707.720

b. De bestemmingsreserves participatie en sociaal domein.

Deze bestemmingsreserves zijn voor de jaarlijkse egalisatie van de geraamde baten en lasten van de betreffende doeleinden. Vanuit dat oogpunt kunnen deze reserves dan ook worden meegenomen bij de bepaling van de weerstandscapaciteit. De verwachte stand van deze specifieke bestemmingsreserves bedraagt per 31 december 2023 € 5.615.385

c. Stelpost onvoorziene uitgaven

In de begroting is voor dekking van onvoorziene uitgaven een structureel gelijkblijvende stelpost opgenomen van € 159.000. Er zijn nog wel andere stelposten geraamd binnen de begroting. Deze stelposten zijn echter allemaal aangewezen voor specifieke doeleinden.

d. De onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die er nog is om de belastingen te verhogen. Dit betreft de ramingen aangaande de OZB, de afvalstoffen- en rioolheffingen. Daarbij is de nog onbenutte OZB gelijk aan de belastingheffing die nog kan plaatsvinden tot het niveau dat een gemeente moet heffen om voor toelating van een zogenoemde artikel 12 aanvraag in aanmerking te kunnen komen. Bij de afvalstoffen- en rioolheffingen is de nog onbenutte belastingcapaciteit alleen de ruimte totdat 100% kostendekking is gerealiseerd. In 2023 is er geen sprake van onbenutte capaciteit voor de OZB, riool- en afvalstoffenheffing.

e. De reserve grondzaken

De verwachte stand van het vrij aanwendbare deel van de reserve grondzaken bedraagt per 31 december 2023 € 5.983.842

De weerstandscapaciteit (x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023
Algemene reserve (vrije deel)	4.705	8.707
Bestemmingsreserves participatie en sociaal domein	6.533	5.616
Stelpost onvoorziene uitgaven	159	159
Onbenutte belastingcapaciteit		
Reserve grondzaken	6.671	5.983
Totaal	**18.068**	**20.465**

Risico-inventarisatie (berekening benodigde weerstandscapaciteit)

Een risico is de onzekerheid (kans) dat een gebeurtenis met (negatieve) gevolgen zich voordoet. Risicomanagement komt dus op de eerste plaats. Pas als een risico, ondanks de inspanningen op het gebied van risicomanagement, toch optreedt en negatieve financiële gevolgen heeft voor de gemeente, dan komt het weerstandsvermogen in beeld.

De risico's van de gemeente worden ingedeeld in de volgende risicocategorieën:

- Algemeen
- Concreet
- Specifiek

Uitgangspunt bij het bepalen van de risico's is het gegeven dat ze nooit allemaal tegelijk en met een maximale omvang zullen optreden. In een risicoprofiel van meerdere risico's is het ondenkbaar dat ze tegelijk in één jaar zullen optreden. Sommige risico's zullen zich nooit voordoen, terwijl andere zich daarentegen in hun maximale omvang manifesteren.
Eerst worden de algemene risico's zoveel mogelijk in beeld gebracht. Voor algemene risico's worden in de regel geen afzonderlijke reserves aangehouden. De concrete risico's zijn in principe zoveel mogelijk gedekt door de aanwezige reserves en voorzieningen. De nadruk zal voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit op de gemeentelijk specifieke risico's komen te liggen.

Algemene risico's

Algemene risico's zijn voor de gemeente aan te merken als normale risico's. De algemene risico's worden ook meegenomen in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat deze moeilijk individueel zijn te bepalen, wordt daarbij uitgegaan van de jaarlijkse begrotingsomvang. Op basis van de uitgangspunten wordt uitgegaan van een risicoprofiel van 5%.

Hieronder een opsomming van de belangrijkste of meest actuele algemene risico's.

- Economische conjunctuur
  De economisch conjunctuur is op dit moment stabiel, maar de oorlog in Oekraïne en de sterke inflatie zorgt mogelijk voor een verslechtering. Het is op dit moment moeilijk te bepalen hoe groot de financiële impact zal zijn.
- Programma Aanpak Stikstof (PAS)
  Veel bouwplannen sneuvelden de afgelopen periode als gevolg van de uitspraak Raad van State met betrekking tot de Programmatische Aanpak Stikstof. Het stikstofprobleem zien we voorlopig als een risico. Het mogelijk risico wordt gekwantificeerd en meegenomen in de risicoparagraaf van het project.
- Open einde regelingen

Door de economische ontwikkelingen kunnen aanspraken op verschillende regelingen toenemen. De uitgaven voor bijstand en minima kunnen daardoor stijgen. Ook bij de WMO en jeugdwet levert het open einde karakter risico's op. Voor het sociaal domein en de participatiewet zijn reserves gevormd, deze worden meegenomen in het weerstandsvermogen.

- Grote investeringen
  Opgaven en uitdagingen liggen de komende jaren zowel op het terrein van wonen als werken. Om antwoord te kunnen geven op de blijvende en toenemende vraag naar woningen (Zeeheldenwijk), moet Urk fors investeren. Daarnaast wordt Urk gevraagd haar bijdrage te doen in de economische ontwikkeling van Noordelijk Flevoland (Buitendijkse haven en bedrijventerrein). Bijdragen in de uitbreiding en verbeteringen van de infrastructuur (o.a. Randweg).

Concrete risico's
Tot concrete risico's worden risico's gerekend waarvan de omvang van de te verwachten verplichtingen redelijkerwijs zijn in te schatten. Voor concrete risico's worden bestemmingsreserves en voorzieningen ingesteld. De gemeente heeft bijvoorbeeld een reserve/voorziening ingesteld voor wethouders-pensioenen en -wachtgelden.
De hoogte van de voorzieningen en bestemmingsreserves dekken de gesignaleerde concrete risico's in voldoende mate af. Er hoeven derhalve geen aanvullende voorzieningen te worden getroffen, waarvoor eventueel de weerstandscapaciteit moet worden aangesproken.

Specifieke risico's
Tot de specifieke risico's worden risico's gerekend welke gelden voor de specifieke omstandigheden waarin de gemeente opereert. De specifieke risico's bestaan uit:

- Gewaarborgde geldleningen
  De gemeente Urk staat borg voor een zestal leningen. Op deze leningen wordt jaarlijks afgelost, waardoor het risico jaarlijks afneemt.
- Grondverkopen (grondexploitatie)
  De risico inschatting van de grondverkopen in het kader van de grondexploitatie is op basis van de werkelijke boekwaarde van de complexen. Alle grondexploitaties worden jaarlijks bijgesteld en eventuele verwachte verliezen worden op dat moment genomen (ten laste van de reserve grondzaken wordt een voorziening ingesteld).
- Ontwikkelingen sociaal domein
  Voor wat betreft de regionale afspraken in het sociaal domein zijn er enkele financiële risico's die de nodige aandacht vragen. Voor de lange en de korte termijn. Dit geldt bijvoorbeeld voor het zorglandschap Wmo en dan met name de (door)decentralisatie van beschermd wonen. Hoewel de decentralisatie met een jaar is uitgesteld laat deze taak ook halverwege 2022 nog steeds financiële vragen onbeantwoord voor zowel de regio als de afzonderlijke gemeenten. Ook zijn er risico's in de regionale afspraken rond jeugdhulp met verblijf. De Jeugdwet verplicht gemeenten om voor de zwaardere vormen van hulpverlening samen te werken. Het gaat om de inkoop van de meeste zware/complexe vormen van jeugdzorg. Tot slot geldt dat een belangrijke zorgaanbieder financiële problemen kent en van de regio gevraagd wordt om (extra) financieel bij te dragen.

In de onderstaande tabel worden de genoemde risico's, voor zover mogelijk, gekwantificeerd. Deze risico's kunnen zich eventueel op zowel de korte als de lange termijn voordoen.

Omschrijving	Grondslag Financieel risico (x € 1.000)	Risico profiel	Benodigde weerstands-capaciteit (x € 1.000)	Eventuele opmerkingen
Algemene risico's				
Begrotingsomvang 2023	74.259	5%	3.700	Het is gewenst, gezien de geïnventariseerde algemene risico's, om een deel van de beschikbare algemene weerstandscapaciteit hiervoor in te zetten. Conform de vastgestelde beleidskaders wordt een richtlijn gehanteerd, waarbij 5% van de 'omzet' als risicobedrag wordt opgevoerd.
Specifieke risico's	0		0	
Gewaarborgde geldleningen	6.149	5%-10%	359	
Boekwaarde grondexploitaties woningbouw	39.299	10%	3.900	Dit betreft de geraamde boekwaarde van grondexploitatiecomplexen woningbouw per ultimo 2023.
Boekwaarde grondexploitaties bedrijventerrein	11.270	20%	2.300	Dit betreft de geraamde boekwaarde van grondexploitatiecomplexen bedrijventerreinen per ultimo 2023.
Totaal			**10.259**	

Ratio weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt vertaald in een ratio waarbij de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te beoordelen wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel. Deze ratio moet in ieder geval hoger zijn dan 1,0.

Het weerstandsvermogen bij de begroting 2023 is met een ratio van 2,0 uitstekend.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 tot 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 tot 1,4	Voldoende
D	0,8 tot 1,0	Matig
E	0,6 tot 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Het is voor gemeenten verplicht een basisset van vijf financiële kengetallen op te nemen. Deze kengetallen zijn bedoeld om de gemeentelijke financiële positie inzichtelijker te maken en de vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten. De kengetallen en analyse geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht aan de gemeenteraad over de financiële positie van de gemeente Urk. Met behulp van de stoplichtkleuren groen, oranje en rood wordt respectievelijk de situatie gunstig, neutraal of ongunstig aangegeven.

Kengetallen	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Netto schuldquote	86%	142%	147%	145%	131%	152%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	81%	138%	143%	141%	128%	148%
Solvabiliteitsratio	33%	24%	24%	24%	23%	23%
Grondexploitatie	62%	87%	67%	55%	55%	60%
Structurele exploitatieruimte	3,3%	0,5%	1,3%	2,9%	2,4%	-2,1%
Belastingcapaciteit	110%	114%	100%	100%	100%	100%

Signaleringswaarden	gunstig	neutraal	ongunstig
Netto schuldquote	< 90%	> 90% en < 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	> 90% en < 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	> 20% en < 50%	< 20%
Grondexploitatie	< 30%	> 30% en < 40%	> 40%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	= 0%	< 0%
Belastingcapaciteit	< 95%	> 95% en < 125%	> 125%

Pijlers 2023

Aan de hand van 10 financiële regels houdt gemeente Urk haar financiële weerbaarheid op peil. Deze regels worden strak nageleefd en hebben hun waarde inmiddels bewezen. De afgelopen jaren is er fors geïnvesteerd in het voorzieningenniveau. Dit uit zich in een stijging van de woonlasten die net boven de VNG-norm uitkomt. De woonlasten (belastingcapaciteit) komt daarmee voor 2023 uit op 1% boven het landelijk gemiddelde.

- Netto schuldquote & netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Door groei van de gemeente Urk (Zeeheldenwijk en Port of Urk) is er de komende jaren een hogere behoefte aan liquide middelen, dit uit zich in een hogere netto schuldquote ten opzichte van voorgaande jaren.

- Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het eigen vermogen van de gemeente Urk blijft naar verwachting de komende jaren stabiel.

- Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Het structurele saldo is voor de komende jaren positief, er komen meer inkomsten binnen dan dat er uitgaven zijn.

- Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de boekwaarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De gemeente Urk voert een actief grondbeleid. De gemeente Urk heeft een relatief omvangrijke grondexploitaties ten opzichte van de totale geraamde baten. Dit komt met name door de investeringen in de Zeeheldenwijk en Port of Urk.

- Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tegenover het landelijke gemiddelde. Bij de belastingdruk wordt uitgegaan van de woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De woonlasten zijn in 2023 gedaald naar 100% van het landelijk gemiddelde.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Voor wonen, werken en recreëren zijn kapitaalgoederen nodig, zoals wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen. De kwaliteit van deze kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het onderhoudsniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. Dit niveau is voor een belangrijk deel van de kapitaalgoederen door uw raad vastgelegd in het beleidsplan integraal beheer openbare ruimte (IBOR) 2022-2027 in december 2021.

In de beheerplannen periodiek onderhoud en vervanging worden per jaar de te onderhouden kapitaalgoederen en te vervangen productiemiddelen weergegeven. De totale kosten verschillen per jaar. Om toch een constante begrotingslast te realiseren, worden de jaarkosten betaald uit een gevormde voorziening. Die voorzieningen worden jaarlijks met een constant bedrag (het gemiddelde over meerdere jaren) gevoed. Deze methodiek wordt beoordeeld en geactualiseerd aan de hand van vernieuwde wet- en regelgeving, waarbij een beoordeling plaatsvindt van nut- en noodzaak van diversiteit aan voorzieningen.

Beleidsdocumenten

Kapitaalgoederen	Beleids- en beheerplan	Vast-gesteld	Einde looptijd	FInancieel vertaald	Achterstallig onderhoud
Overkoepelend	Beleidsplan IBOR 2022-2027	2021	2027	Ja	Nee
Wegen	Beleidsplan wegen Urk Wegenbeheerplan	2017	Onbepaald	Ja	Nee
Riolering	Gemeentelijk rioleringsplan Operationeel beheerplan	2015	2021 2021	Ja	Nee
Water	Maatwerkovereenkomst	2011	Onbepaald	Ja	Nee
Groen	Groenbeleidsplan Urk Groenbeheerplan	2019	2029	Ja	Nee
Gebouwen	Beheerplan gebouwen	2013	Onbepaald	Ja	Nee
Overig	Vervangingsplan masten en armaturen Speelplekkenbeheerplan Kunstwerken beheerplan	2006 2006	Onbepaald Onbepaald	Ja Ja	Nee

Toelichting op tabel

Het beleidsplan IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) wordt beschouwd als het overkoepelend beleidsdocument voor de openbare ruimte. In 2021 is het IBOR-Beleidsplan geactualiseerd en vastgesteld voor 2022-2027. Onder het IBOR vallen de verschillende kapitaalgoederen. Het is de intentie om per kapitaalgoed toe te werken naar een beleidsplan en beheerplan. De riolering valt hier wat buiten vanwege de verplichting die voortvloeien uit de wet milieubeheer. Globaal gezien kan voor riolering het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) als het koepeldocument gezien worden en het beheerplan als onderliggend document. Vanuit de aankomende omgevingswet valt het GRP straks uiteen in het beleid en komt de uitwerking te vallen onder een programma, welke vormvrij is. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de omgevingswet, waarvan de ingangsdatum op moment van schrijven nog enige onzekerheid heeft, is een nieuw GWRP (Gemeentelijk Water en Riolering Programma) opgesteld. Dit is een GRP die qua structuur aansluit bij de nieuwe wet, waarbij het onderdeel Stedelijk Water ook een prominente plek heeft gekregen

Programma uitvoering Integraal Beheer Openbare Ruimte

Het jaar 2022 is het eerste jaar waarin het beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) 2022-2027 daadwerkelijk van kracht was. In het IBOR-beleidsplan staan de afspraken hoe het er buiten uit moet zien. Per gebied en per onderdeel zijn de gewenste beheerkwaliteiten afgesproken. Om de kwaliteit te monitoren zijn diverse schouwrondes uitgevoerd. De activiteiten om de kwaliteit te kunnen halen vallen onder het dagelijks beheer, groot onderhoud en vervanging van de kapitaalgoederen.

Binnen de kaders wordt jaarlijks aan drie á vier wegen groot onderhoud uitgevoerd en worden jaarlijks tien tot twintig lichtmasten en armaturen vervangen. De komende periode staan diverse andere vervangingsprojecten op het programma. In 2023 en 2024 worden in totaal 6 houten bruggen vervangen, waarvan de eersten voor een bedrag van € 150.000 in 2023. In 2023 staat ook de (start van de) vervanging van de Molenkamp op de planning voor een bedrag van € 225.000. In 2023 wordt daarnaast een aantal projecten voorbereid, die na 2023 in uitvoering komen. Dat zijn voor zover nu gepland Stortemelk, de Pyramideweg en het vervolg van de Akkers. Dit programma sluit aan op de projectenlijst die in het GWRP staat genoemd. Ook staat de planvorming voor het eerste deel van de Vormtweg op de agenda. De projecten zijn en worden integraal afgestemd en hebben overlap vanuit IBOR en GWRP.

Kerncijfers

Kapitaal-goederen	Objecten	situatie 31-12-2022
Wegen	Weg binnen de bebouwde kom	83,3 km
	Weg buiten de bebouwde kom	5,6 km
	Wegennet geasfalteerd	106.961 m2
	Wegennet elementenverharding	931.446 m2
	Lichtmasten	4.041 stuks
Riolering	Rioolaansluitingen	7.745 stuks
	Vrijverval-, druk- en persriolering	165,8 km
	Tussen en eindgemalen	16 stuks
	Drukgemalen	9 stuks
	Bergbezinksystemen	3 stuks
Water	Oppervlaktewater in beheer bij het waterschap en/of derde, incl. beheer natuurlijk en onbeschoeide oevers	
Groen	Plantsoenen	2.822 are
	Gras	7.922 are
	Bomen	6.383 stuks
	Openbare speelplaatsen en –plekken (speeltoestellen)	434 stuks
Gebouwen	Gemeentehuis/Bibliotheek	1
	Monumentale gebouwen (oude Raadhuis en toren Kerkje a\d Zee)	2
	Zwembad	1
	Onderwijs gebouwen (basisonderwijs)	12
	Onderwijs gebouwen (voortgezet onderwijs)	2
	Binnensport accommodaties (gymzalen / sporthallen)	2
	Peuterspeelzaal / kinderdagverblijf	1
	Gemeentelijke gebouwen algemeen (brandweer, sportvelden, begraafplaats, haven e.a.)	24
	Bedrijfsruimten (werf Hoekman)	1
	Woningen	1
Overig	Bruggen (auto-, fiets-, voetgangersbrug)	23 stuks

Verklaring aanpassing cijfers
Als gevolg van onder andere de ontwikkeling Oranjewijk nemen de arealen gestaag toe. Oranjewijk Zuid wordt echter pas na 2022 aan beheer overgedragen en valt nog onder de grondexploitatie. De hoeveelheden voor Oranjewijk Noord zijn toegevoegd aan het areaal.

Areaaluitbreidingen
De reguliere beheerbudgetten openbare ruimte, inclusief de budgetten ter voeding van beheervoorzieningen, worden jaarlijks met de reguliere prijsmutatie en areaaltoename verhoogd.

Korte toelichting op de verplichte onderdelen
Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) schrijft voor dat in elk geval de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen aan de orde moeten komen (BBV art 12).

Wegen
Het beleid is vastgelegd in het wegenbeleidsplan Urk (2015), dat integraal is vastgesteld met het IBOR-beleidsplan. In 2022 is gestart met de voorbereiding voor het actualiseren van het wegenbeheerplan, wat in 2023/2024 tot actualisatie zal leiden.

Het Urker wegennet wordt conform de CROW-systematiek elke twee jaar geïnspecteerd. De maatregelen die daaruit voortvloeien worden verwerkt in de jaren erna. De inspectie heeft in 2022 plaats gevonden. In periode 2023/2024 worden diverse maatregelen die hieruit voortvloeien uitgevoerd. De geplande maatregelen worden afgestemd met de andere beheerdisciplines.

Riolering
Het geactualiseerde GRP, nu genaamd het Gemeentelijk Water en Riolering Programma, wordt ter vaststelling eind 2022 aan de raad voorgelegd. Hierin is het beleid voor de gemeentelijke riolering beschreven zowel ten aanzien van de inrichtingsopgaven, het beheer en onderhoud en de vervangingsopgave. In het GWRP is een doorkijk gemaakt voor de lange termijn en zijn de maatregelen voor de planperiode concreter beschreven. Om zorg te dragen voor de realisatie van de beheeropgaven op het gebied van de riolering wordt gewerkt met een operationeel beheerplan riolering. Dit is geen vastgesteld document.

Water
Per 1 januari 2011 is in werking getreden de bestuursovereenkomst tussen de Flevolandse gemeenten en het waterschap Zuiderzeeland waarin het onderhoud van het stedelijke water, de beschoeiingen en de stuwen is overgedragen aan het waterschap. Volgens deze overeenkomst blijft de gemeente Urk verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van duikers, grondkeringen en droogvallende berm sloten e.d. De afspraken hierover zijn vastgelegd in het Gemeentelijk Water en Riolering Programma.

Groen
Jaarlijks wordt het openbaar groen onderhouden conform het beleid. Dit wordt gedaan op basis van beeldkwaliteit. Het grootste deel wordt onderhouden door Concern voor Werk en een klein deel wordt gedaan door het wijkbeheer of externe partijen.

Gebouwen
Het beheerplan gemeentelijke gebouwen wordt in 2022 geactualiseerd, waarbij nadrukkelijk aandacht wordt geschonken aan het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen. Het streven is dit nieuwe beheerplan uiterlijk in december 2022 aan uw raad voor te leggen. De financiële gevolgen van dit nieuwe plan zijn nog niet verwerkt in de meerjarenbegroting 2023-2026. Verwacht wordt dat onder meer het verduurzamen substantiële, nog niet geraamde kosten met zich mee brengt.

Treasury

Inleiding

Treasury bestaat in hoofdlijnen uit de taken financiering, cashmanagement en renterisicobeheer. Het doel van de treasury-activiteiten is te voorzien in vreemd vermogen tegen zo laag mogelijke kosten en om te beschermen tegen financiële risico's. Het wettelijke kader voor treasury wordt gevormd door de Wet Financiering Decentrale Overheden en het Treasurystatuut van de gemeente Urk.

Treasuryfunctie

De financieringsmiddelen die nodig zijn voor het uitvoeren van de begroting waaronder het doen van investeringen worden beheerd door de treasuryfunctie. Deze financieringsmiddelen worden aangetrokken op een complexe geld- en kapitaalmarkt. In deze paragraaf beperken wij ons tot het weergegeven van de financieringspositie lang, de kasgeldlimiet (korte schuldnorm) en renterisiconorm (lange schuldnorm). Onder de treasuryfunctie valt niet het garanderen van rente en aflossing van geldleningen van derden; deze worden per verzoek aan het bestuur voorgelegd.

Financiering lang

De financieringspositie van de gemeente Urk kan als volgt in beeld worden gebracht (bedragen x € 1.000).

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2021	begroting 2022	begroting 2023
(Im-)materiële vaste activa	59.116	75.479	99.506
Financiële vaste activa	8.170	7.726	7.481
Voorraden (OHW)	41.997	58.764	50.589
Totaal vaste activa en voorraden	109.283	141.969	157.576
Eigen vermogen:			
Algemene reserve	6.626	4.705	8.708
Bestemmingsreserves	37.298	31.280	30.381
Vreemd vermogen:			
Voorzieningen	7.216	9.648	8.192
Langlopende leningen (> 1 jaar)	71.360	98.481	109.891
Totaal financieringsmiddelen	122.500	144.114	157.172
financieringstekort of -overschot	13.217	2.145	-404

Afhankelijk van de ontwikkeling van het financieringssaldo, dat onder andere afhankelijk is van de uitvoering van het investeringsschema, en van de verwachte renteontwikkeling worden gedurende het jaar nieuwe geldleningen aangetrokken. De kasgeldlimiet en de renterisiconorm zijn daarbij randvoorwaarden.

In de begroting 2023 blijkt een gering financieringstekort. Afhankelijk van de daadwerkelijke uitvoering van onder andere het investeringsschema en het tempo van de grondverkopen wordt beoordeeld wanneer dit tekort gefinancierd wordt door het aantrekken van nieuwe leningen. De activa worden als geheel, dus integraal gefinancierd. Argumenten daarvoor zijn

efficiency, schaalvoordelen en inzichtelijkheid. In het 3e kwartaal 2022 is een lineaire lening van € 20 miljoen aangegaan. De verwachting is dat pas in 2024 weer leningen worden aangetrokken.

Onderstaande tabel maakt de mutaties in de geldleningen en de invloed daarvan op de gemiddelde rente zichtbaar. De onder renterisico op vaste schuld vermelde mutaties zijn in deze tabel verwerkt.

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2021	begroting 2022	begroting 2023
Stand per 1 januari	55.908	69.847	85.138
Nieuwe leningen	20.000	35.000	0
Reguliere aflossingen	-4.549	-6.366	-6.675
Vervroegde aflossingen	0		
Gemiddelde rentepercentage	2,20%	1,70%	1,70%
Stand per 31 december	71.359	98.481	78.463

Kasgeldlimiet (norm voor korte schuld)

Een belangrijk instrument in de regelgeving is de zogenaamde kasgeldlimiet. Dit instrument is in het leven geroepen om de omvang van de kortlopende financieringsmiddelen te bewaken. De kasgeldlimiet voor 2023 bedraagt € 6,3 miljoen (8,5 % van het begrotingstotaal van € 74,3 miljoen). Van de ontwikkeling van de liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet kan het volgende overzicht worden gegeven (bedragen x € 1000):

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2021	begroting 2022	begroting 2023
Grondslag = omvang begroting per 1-1	66.216	67.701	74.259
Toegestane kasgeldlimiet (8,5 %) in bedrag	5.628	5.755	6.312
Toets kasgeldlimiet			
totaal netto vlottende schuld	-18.019	-1.800	404
toegestane kasgeldlimiet	5.628	5.755	6.312
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	23.647	7.555	5.908

Er was per einde 2021 sprake is van een forse ruimte binnen de liquiditeitsnorm doordat in het laatste kwartaal van 2021 een vaste geldlening werd aangetrokken van € 20 mln. die op 31 december nog niet geheel was ingezet voor de vaste financiering. Door investeringsuitgaven in 2022 en 2023 daalt deze ruimte. Verwacht wordt dat er pas in 2024 opnieuw behoefte ontstaat aan aanvullende langlopende financieringsmiddelen.

Renterisiconorm (norm voor lange schuld)

De renterisiconorm voor 2023 bedraagt € 14,9 mln.: 20 % van het begrotingstotaal van € 74,3. Deze norm wordt in de volgende tabel gerelateerd aan het werkelijke renterisico (bedragen x € 1.000).

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2021	begroting 2022	begroting 2023
Grondslag = omvang begroting per 1-1	66.216	67.701	74.259
Toetsing renterisiconorm			
Renterisiconorm (20 %)	13.243	13.540	14.852
Renterisico op vaste schuld (aflossingen)	4.549	6.366	6.675
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	8.694	7.174	8.177

Uit het overzicht blijkt dat gemeente Urk binnen de norm blijft. Er is geen sprake van leningen waarop op enig moment de rente herzien kan worden door de geldverstrekker.

Financiering kort (kasbeheer)

De lasten minus de baten van de jaarbegroting en ook de investeringen worden in eerste instantie gefinancierd uit het liquiditeitenoverschot en als dat afwezig is, door kortlopende leningen met een looptijd van één jaar of korter. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de instrumenten “rekening-courantkrediet”, “daggeldleningen” en “kasgeld-leningen”. Bij het gebruiken van deze instrumenten wordt er op toegezien dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden. Zodra dat dreigt te gebeuren, vindt consolidatie plaats door het aantrekken van langlopende leningen. Hierbij wordt zo goed mogelijk geanticipeerd op de verwachte renteontwikkelingen. De handelingen over het beheer geschieden conform het gestelde in het treasurystatuut.

Crediteurenbeheer

De gemiddelde doorlooptijd (van binnenkomst tot betaling) is 2 tot 3 weken. Er worden jaarlijks tussen de 7.500 en 8.000 inkoopfacturen van crediteuren verwerkt.

Kredietrisico

Het door de gemeente Urk verstrekken van leningen aan derden en het garanderen van de betaling van rente en aflossing van leningen is toegestaan voor zover het om het financieren van een publieke taak van de gemeente gaat. Wat tot de publieke taak van de gemeente behoort, bepaalt de gemeenteraad (Wet financiering decentrale overheden).
De gemeente Urk heeft de volgende leningen rechtstreeks aan derden verstrekt:

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2021	begroting 2022	begroting 2023
Leningen Sociale Zaken (o.b.v. 25%)	242	287	243
Stichting Sportaccommodatie Urk	3.019	2.985	2.813
Totaal	3.261	3.272	3.056

De gemeente loopt over deze verstrekte geldleningen een beperkt risico. De Stichting Sportaccommodatie Urk heeft de opstallen (sporthallen De Schelp en De Vlechttuinen) als

onderpand gegeven. Verder wordt jaarlijks, aan de hand van de jaarstukken, de financiële positie van de SSU beoordeeld.
Het onderdeel leningen verstrekt in het kader van Soza-regelingen heeft voornamelijk betrekking op de verstrekking van BBZ-kredieten aan bedrijven. Met betrekking tot deze leningen ligt het grootste deel van het risico (75%) bij de rijksoverheid. De rest van het risico ligt bij de gemeente.

Gebruikte rentepercentages

De werkelijke rentelast wordt over de verschillende begrotingsonderdelen verdeeld naar rato van de boekwaarden van de activa die voor die onderdelen worden ingezet. Voor de begroting 2023 is dit "omslagpercentage" bepaald op 1,3%. Het is de deling van de rentelast op de boekwaarden van de vaste activa op 1 januari. Daarmee is tevens aangegeven dat dit percentage slechts indirect een relatie heeft met de werkelijke rentepercentages waarvoor lang- en kortlopende financiering daadwerkelijk wordt aangetrokken.

Op grond van het BBV worden aan de grondexploitaties rentekosten in rekening gebracht met afwijkende percentages. Die percentages bedragen in 2023 1,33% over de boekwaarde op 1 januari van de bouwgrond in exploitatie "Zeeheldenwijk" en voor de overige bouwgronden in exploitatie 1,2%.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie, niet alleen de ambtelijke organisatie, maar ook de “bestuurlijke” organisatie. De burger verwacht van de gemeente dat de gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden. Ook verwacht men dat de gemeente een betrouwbare partner en transparant is. Deze verwachtingen zijn tevens uitgangspunt voor de bedrijfsvoering en ondersteunen de uitvoering van de doelstellingen. Het welslagen van die doelstellingen is in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

Personeel

Urk groeit en heeft veel ambities. De ambtelijke organisatie moet meegroeien om de dienstverlening aan de inwoners en bedrijven op het goede niveau voort te zetten en de ambities te realiseren. Dit betekent dat de komende jaren moet worden geïnvesteerd in onze organisatie. De organisatie moet niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief op orde zijn en blijven.
Als gevolg van de ambities en krappe arbeidsmarkt is het moeilijk om goed gekwalificeerd personeel aan te trekken. Hierdoor wordt veel extern personeel ingehuurd. Dit heeft niet alleen een negatief effect op de uitgaven, maar ook op de opbouw en continuïteit van de organisatie. We werken aan beleid om de inhuur zoveel mogelijk terug te dringen en beheersbaar te houden. Voor het aantrekken van vast personeel is een versterking van het imago van Urk en een goede arbeidsmarktcommunicatie nodig. In 2023 stelt het MT een strategische personeelsplanning op.

Versterking organisatie
Op meerdere onderdelen is versterking nodig om de ambities en lopende zaken te realiseren en te beheren. Voor een aantal beleidsterreinen is het afgelopen jaar de formatie versterkt. Maar ook op andere beleidsvelden is de capaciteit te beperkt om het huidige beleid de komende jaren te continueren. In deze begroting 2023 worden voorstellen gedaan voor het structureel versterken van deze beleidsvelden (zie programma’s).

Arbeidsmarkt
De arbeidsmarkt is krap en het is moeilijk om aan nieuw personeel te komen. Op dit moment zijn er binnen de organisatie veel vacatures als gevolg van verloop, uitbreiding en benodigde tijdelijke inhuur. Dit heeft in eerste instantie gevolgen voor de kosten van werving en selectie. Daarbij vraagt dit om een aanpassing van onze arbeidsmarktcommunicatie en werving- en selectiebeleid. Op de langere termijn kan dit ook gevolgen hebben voor het loongebouw. Naast de extra kosten leidt de krappe arbeidsmarkt ook tot veel extra inzet van ons zittende personeel. Met minder mensen moeten de werkzaamheden worden uitgevoerd. De druk op de organisatie neemt hierdoor toe.

Opleiding
Het is belangrijk dat ons personeel zich blijft ontwikkelen om de dienstverlening aan inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen op peil te houden. Dit vraagt van de medewerkers dat zij zich ook moeten blijven ontwikkelen. Om scholing en opleiding voor onze medewerkers op peil te houden, starten we de UrkAcademy,

Huisvesting
In 2022 is gestart met het opstellen van een plan voor een toekomstbestendige huisvesting. Op korte termijn kan dit binnen de beschikbare ruimte. Op langere termijn - bij verdere groei van de organisatie -wordt de ruimte te krap. De mogelijkheden voor meer ruimte in de toekomst worden onderzocht.

Informatievoorziening en ICT
Een veranderende samenleving vereist een gemeentelijke organisatie die daarop inspeelt. Een van de speerpunten is een goede informatievoorziening en een goede informatiestructuur waardoor gemeenten de dienstverlening aan inwoners en bedrijven kunnen optimaliseren. De overheid digitaliseert steeds verder. Belangrijke aspecten hierbij zijn: digitale dienstverlening aan inwoners en ondernemers, digitale duurzaamheid, digitale veiligheid en privacy. In 2020 is een Informatiebeleidsplan door de raad vastgesteld. In 2024 evalueren en actualiseren we dit plan. De ontwikkeling van de informatievoorziening en ICT zal ook de komende jaren doorgaan. Leidraad is dat de financiën in de pas blijven bij het gemiddelde in Nederland.

Informatiebeheer
Voor het verbeteren van het informatiebeheer zijn de komende jaren aanvullende middelen nodig. In overleg met onze toezichthouder op het archief, de Provincie, is hiertoe een plan van aanpak opgesteld. Om het informatiebeheer de komende jaren op orde te houden wordt een nieuwe applicatie aangeschaft en worden bestaande applicaties ingericht voor een goed archiefbeheer.

Inkoop
Het gemeentelijk inkoopbeleid wordt geactualiseerd. Bij de actualisatie van het inkoopbeleid worden de mogelijkheden die er zijn om lokale ondernemers zo veel mogelijk kansen te geven om deel te nemen aan het inkooptraject benut.

Communicatie
Inwoners zijn steeds meer betrokken bij de (uitvoering van de) taken van de overheid en hebben hier een mening over. Inwoners betrekken, informeren en verantwoording afleggen zijn hierbij belangrijke aspecten. Op alle beleidsvelden is de advisering en ondersteuning van communicatie onmisbaar. De komende raadsperiode stellen we een nieuw communicatiebeleidsplan op en formuleren centraal beleid voor burgerparticipatie. Initiatieven van inwoners, organisaties en bedrijven worden gewaardeerd en gestimuleerd, ook in het kader van de nieuwe omgevingswet.
Sociale media spelen een steeds grotere rol in de communicatie tussen en met onze inwoners. De komende jaren versterken we het beleid ten aanzien van sociale media en kijken we welke kansen dit biedt voor onze gemeente om de communicatie met inwoners en bedrijven verder te bevorderen en bijvoorbeeld ook om het imago van Urk te verbeteren.
De komende jaren wordt gewerkt aan het versterken van het imago van Urk We nemen citymarketing en -branding serieus en gaan het sterke verhaal van Urk vertellen, waarbij in het bijzonder aandacht is voor de economische en culturele eigenheid van Urk.

Juridische zaken
Inmiddels zijn de Wet open overheid (Woo) en de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who) van kracht. De Woo is de vervanger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo beoogt een meer transparante en actief openbaar makende overheid. Daarom kent deze wet de verplichting om uit eigen beweging bepaalde categorieën informatie openbaar te maken. Ook schrijft de wet maatregelen voor om digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken. De Who verplicht gemeenten om op verzoek overheidsinformatie als open data beschikbaar te stellen voor hergebruik. Dat hergebruik kan zowel maatschappelijke als commerciële doelstellingen hebben. Binnen onze organisatie wordt gewerkt aan de implementatie van de nieuwe wetgeving. Daarnaast wordt ook de komende jaren verder gewerkt aan de steeds voortschrijdende wettelijke verplichtingen op het gebied van privacy.

Overzicht salarissen, toeslagen en vergoedingen

Overzicht salarissen, toelagen en vergoedingen	rekening 2021	begroting 2022	begroting 2023
Ambtelijke organisatie	11.397.361	12.879.593	13.259.342
College van B & W	575.931	573.887	583.069
Gemeenteraad	288.295	290.161	294.804
Griffie	114.984	109.974	111.734
Rekenkamer	0	12.000	12.000
Totaal	**12.376.571**	**13.865.615**	**14.260.949**

Overzicht kosten inhuur derden			
	rekening 2021	begroting 2022	begroting 2023
Kosten (verwachte) inhuur	3.261.317	2.471.340	1.900.000
Dekkingsmiddelen			
Inhuur budget derden	110.027	131.788	134.000
Vervanging / keuze	1.555.766	476.497	480.000
Extra capaciteit / specialisatie	1.820.524	1.863.055	1.286.000
Bijraming in het boekjaar			
Totaal	3.486.317	2.471.340	1.900.000
Restant/per saldo budget inhuur derden	**-225.000**	**0**	**0**

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente Urk in de samenwerkingsverbanden c.q. rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en financiële belangen zijn gemoeid. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat de gemeente zeggenschap heeft bijvoorbeeld doordat een wethouder, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemrecht heeft. Het financiële belang is het bedrag dat ter beschikking is gesteld en dat niet verhaalbaar is of waarvoor aansprakelijkheid bestaat, indien de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Een verbonden partij kan een deelneming zijn in de zin van artikel 2:379 BW, dat wil zeggen een participatie in een kapitaalvennootschap, maar het kan ook een deelneming in een vereniging, stichting, gemeenschappelijke regeling of andere publiek- en privaatrechtelijke rechtsvormen betreffen. De keuze voor een specifieke rechtsvorm is onder andere afhankelijk van het te bereiken doel.

Bovenstaande definitie betekent ook dat er relaties met derde partijen kunnen zijn die niet onder de verbonden partijen vallen. Het gaat dan om relaties waarbij alleen sprake is van of een financieel of een bestuurlijk belang. Er zijn ook derde partijen waarin de gemeente uitsluitend en alleen een financieel belang heeft. Deze relaties behoren niet tot de verbonden partijen.

Gezien het belang van de verbonden partijen in de realisatie van de doelstellingen van de gemeente is het noodzakelijk inzicht te geven in deze partijen. In deze paragraaf wordt allereerst enige informatie verstrekt per verbonden partij. Daarnaast is er een overzicht verbonden partijen opgenomen waarin onder meer de financiële belangen en risico´s worden weergegeven.

Informatie over verbonden partijen

NV Rova Holding

ROVA is door een aantal gemeenten opgericht met als doel een optimale invulling van de afvalzorgplicht van de bij haar aangesloten gemeenten. Statutair is bepaald dat aandelen uitsluitend in handen kunnen zijn van overheden met een zorgtaak op het gebied van huishoudelijk afval. De deelnemende gemeenten blijven daarbij volledig autonoom. Zij stellen ieder afzonderlijk hun gemeentelijk beleid en de tarieven voor de burger vast.

De gemeente Urk is per 1 januari 2001 tot de ROVA toegetreden en heeft haar zorgtaken op het gebied van de afvalverwijdering aan de ROVA overgedragen.

De organisatie van de dienstverlening van ROVA is verdeeld over een groep werkmaatschappijen die allen dochter zijn van NV ROVA Holding. De dochtermaatschappijen richten zich op samenhangende product-marktcombinaties. Eind 2012 zijn de aandelen van NV Rova Bedrijven verkocht.

NV Huisvuilcentrale Noord Holland

HVC is een afvalnutsbedrijf dat eigendom is van 48 gemeenten en acht waterschappen, vooral in Noord-Holland, Zuid-Holland en Flevoland. Sinds de oprichting in de jaren negentig streeft HVC er naar te groeien van afvalverbrander naar regisseur van de afvalketen in haar verzorgingsgebied. Het bedrijf tekent voor inzameling van afval, logistiek, recycling en

compostering, verbranding en de levering van energie en warmte. De gemeente Urk is in 1996 tot de HVC toegetreden.

NV Vitens
Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland en levert drinkwater aan 31% van de Nederlandse huishoudens in de provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht, Overijssel en een aantal gemeenten in Drenthe en Noord-Holland. Vitens is een publiek bedrijf. De aandelen van de NV zijn (in)direct in handen van provinciale en gemeentelijke overheden.

NV Wadinko
Op 29 mei 2006 heeft er een juridische fusie plaatsgevonden tussen de vennootschappen Wmo Beheer N.V. en Wadinko Beheer B.V. met terugwerkende kracht naar 1 januari 2006. De nieuwe naam van de vennootschap is Wadinko NV. De aandelen van de onderneming zijn in handen van de provincie Overijssel en 24 gemeenten. De vennootschap is een participatiemaatschappij met de doelstelling het stimuleren van gezonde bedrijvigheid en daarmee de werkgelegenheid in het werkgebied van haar aandeelhouders.

NV Bank Nederlandse Gemeenten
De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), opgericht in 1914 en gevestigd in Den Haag, is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Klanten van de BNG zijn overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en nut. De BNG biedt financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren. BNG Bank heeft over 2021 een nettowinst behaald van € 236 miljoen.

Technofonds Flevoland BV
In 2009 is de gemeente Urk als aandeelhouder toegetreden tot Technofonds Flevoland BV. Naast de gemeente Urk (1%) zijn de gemeenten Almere (20%), Lelystad (10%), Dronten (3%) en Noordoostpolder (4%) aandeelhouder. In totaal nemen de Flevolandse gemeenten 38% deel in vennootschap. De overige 62% van de aandelen zijn in handen van Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland BV, waarvan provincie Flevoland 100 % aandeelhouder van is.
Technofonds Flevoland BV heeft als doelstelling het verstrekken van risicodragend kapitaal in de vorm van leningen en aandelenkapitaal aan startende en doorstartende technologische gerichte ondernemingen binnen Flevoland, die vanwege hun status moeilijkheden ondervinden bij het realiseren van de financiering van hun initiatief.

Port of Urk BV
De Port of Urk BV is per 20 april 2017 opgericht. De BV richt zich op het beheren, ontwikkelen en exploiteren van een deel van de buitendijkse haven met bijbehorend terrein en verricht verder al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Port of Urk BV neemt voor 1/9 deel in de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland B.V. (in oprichting). MSNF B.V. draagt zorg voor beheer, onderhoud, herstel dan wel vernieuwing voor het in stand houden op het niveau van bij de aanleg (waartoe tevens de benodigde toekomstige vervangingsinvesteringen worden gerekend) ten aanzien van: golfbreker en buitendijkse ontsluitingsweg uitgeefbaar terrein en bootliftsteigers, de vaargeul en havenkom.

GR Veiligheidsregio Flevoland
De Veiligheidsregio Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Politie Flevoland, Brandweer Flevoland en de GHOR Flevoland (GGD).

De veiligheidsregio heeft tot doel de veiligheid van haar inwoners tijdens rampen en crisissen te vergroten. Door eenduidige bestuurlijke aansturing en door adequate planning wordt de samenwerking tussen brandweer, gemeenten, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en politie zowel tijdens de voorbereiding als bij de uitvoering verbeterd. De veiligheidsregio is namens de deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor de taken op gebied van:

- Brandweerzorg;
- Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen;
- Ongevallen en rampen;
- Rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- Beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland
De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Regionale Ambulance Voorziening (RAV) en de GHOR Flevoland (GGD).

De gezondheidsdienst heeft tot doel het bewerkstelligen van een doelmatig en effectief georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van de zorg voor openbare gezondheidszorg.

GR IJsselmeergroep
Het werkvoorzieningsschap draagt zorg voor aangepaste werkgelegenheid voor personen met medische- of sociale beperkingen. De GR heeft een werkmaatschappij waar de feitelijke uitvoering van de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) is ondergebracht: Concern voor Werk NV.

In 2008 is op landelijk niveau besloten tot een modernisering van de WSW. Als gevolg daarvan is de gemeente ingaande 2009 volledig financieel verantwoordelijk voor de WSW. Om toekomstige risico´s af te dekken is een reserve participatie gevormd.

GR Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief
Het Flevolands Archief beheert de overgebrachte archieven van de gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde, het waterschap Zuiderzeeland en de provincie Flevoland.

GR Omgevingsdienst
De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek is per 1 mei 2012 opgericht en op 1 januari 2013 operationeel. Deelnemers van de GR zijn de provincies Flevoland en Noord-Holland en de gemeenten Almere, Zeewolde, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk, Blaricum, Bussum, Hilversum, Huizen, Laren, Muiden, Naarden en Wijdemeren.
De GR richt zich op de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken in het omgevingsrecht en geeft daar advies over. Hierdoor wordt het mogelijk de taken op het beleidsterrein milieu efficiënter en effectiever uit te voeren. Door het samenbrengen van kennis, kwaliteit en capaciteit van de deelnemende gemeenten en de provincies, ontstaat een robuuste en toekomst vaste organisatie. Op termijn leidt het onderbrengen van taken in een Omgevingsdienst tot kostenreductie voor alle aangesloten partijen.
Met ingang van 2018 wordt gewerkt aan de hand van een productcatalogus. Jaarlijks geeft elke deelnemende gemeente een inschatting van de aantallen uren, van de in de productcatalogus genoemde dienst, die zij zal afnemen. De som van het aantal uren vermenigvuldigd met het vastgestelde uurtarief vormt de basis voor het door de gemeente te betalen jaarbedrag.

Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland
De zes gemeenten in de provincie Flevoland werken sinds 2011 samen aan de transities en transformatie in het sociaal domein. Bij aanvang van de decentralisaties is er gekozen om de samenwerking te formaliseren in de vorm van de Centrumregeling ‘Sociaal Domein Flevoland’. De centrumregeling geeft vorm aan de samenwerking rondom jeugd en Wmo in Flevoland en streeft daarbij naar kwaliteit, borging van continuïteit, solidariteit en verhoging van de efficiency.
De gemeente Almere is aangewezen als centrumgemeente, waarbinnen de taken zijn ondergebracht in de Aankoopcentrale Regio Flevoland. De aankoopcentrale richt zich op de inkoop en subsidiëring van specialistische jeugdhulp. Daarbij is het doel dat de inkoop en sturing op de uitvoering van zodanige kwaliteit is dat inkoopvoordelen en beleidsdoelen gehaald worden, efficiencywinst wordt gerealiseerd en de administratieve lastendruk van aanbieders wordt beperkt.

Stichting FlevoMeer Bibliotheek
De stichting heeft als doelstelling het bieden van een voorziening waar boeken en andere informatiedragers kunnen worden geleend voor ontwikkeling of ontspanning. Speerpunten zijn verbetering van de digitale infrastructuur en kenniscentrumprojecten en professionalisering van basisbibliotheken.

Overzicht van de verbonden partijen
Het onderstaand overzicht geeft inzicht in de financiële gegevens en de eventuele risico´s van de verbonden partijen. Er is in het overzicht uitgegaan van de werkelijke cijfers over 2019-2021 die bij het samenstellen van deze verantwoording beschikbaar zijn.

Verbonden partij	Bank Nederlandse Gemeenten	Technofonds Flevoland	Veiligheidsregio Flevoland	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland
Rechtsvorm	NV	BV	GR	GR
Belang	0,00%	1,01%	n.v.t.	n.v.t.
Soort belang	Gewone aandelen	Gewone aandelen	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat 2019 e.v.	2021 € 236 mln. 2020 € 221 mln. 2019 € 163 mln	€ n.n.b. (2021) € -731K (2020) € -1,8 mln. (2019)	2021 € 1.789.000 2020 € 1.579.000 2019 € 39.000	€ n.n.b. (2021) € 360 K. (2020) € 995 K. (2019)
Eigen Vermogen eind 2019 e.v.	2021 € 4,3 mld. 2020 € 4,4 mld. 2019 € 4,2 mld.	€ n.n.b. (2021) € 4,4 mln. (2020) € 5,2 mln. (2019)	2021 € 12,2 mln. 2020 € 10,8 mln. 2019 € 9,8 mln.	€ n.n.b. (2021) € 7 mln. (2020) € 7,0 mln. (2019)
Vreemd Vermogen eind 2019 e.v.	2021 € 144,7 mld. 2020 € 156,0 mld. 2019 € 145,5 mld.	€ n.n.b. (2021) € 26K (2020) € 54K (2019)	2021 € 6,7 mln. 2020 € 7,2 mln. 2019 € 7,7 mln.	€ n.n.b. (2021) € 11 mln. (2020) € 3 mln. (2019)
Dividend	2021 € 8.803 2020 € 6.988 2019 € 4.903	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Verplichte afdekking van het tekort	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV	Nee, de aandeelhouder van een BV is niet aansprakelijk voor de schulden van de BV	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.
Verstrekte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Aandelenkapitaal van € 9.652; 3.861 aandelen á € 2,50.	Aandelenkapitaal van € 100.285; 221 aandelen á € 453,78	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage; 2023 € 1.014.000 (B) 2022 € 967.000 (B) 2021 € 848.000	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage; €389.724 (2019), €409.724 (2020), €466.180 (2021)
Risico´s afgedekt door andere partners	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel
Overige risico's bij faillissement	In de begroting 2023 is een dividend geraamd van € 8.800.	In de begroting 2023 wordt geen rekening gehouden met een winstuitkering.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen	Gemeenten moeten het tekort aanvullen
Monitoring van risico´s	n.v.t.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening

Verbonden partij	Werkvoorzieningschap IJsselmeergroep Concern voor Werk	Port of Urk	Flevolands Archief	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek (OFGV)
Rechtsvorm	GR	BV	GR	GR
Belang	14,13%	100%	n.v.t.	2,17%
Soort belang	Participaties	Gewone aandelen	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat 2019 e.v.	€ n.n.b. (2021) € 577K (2020) € -226 K. (2019)	2021 -/- € 10.000 2020 -/- € 10.000 2019 -/- € 15.000	2021 € 214 K (concept) 2020 € -11 K 2019 € 485 K	€ n.n.b. (2021) € 555K (2020) € 640K (2019)
Eigen Vermogen eind 2019 e.v.	€ n.n.b. (2021) € 4 mln. (2020) € 3,5 mln. (2019)	2021 -/- € 3.000 2020 € 7.000 2019 € 17.000	2021 € 778 K (concept) 2020 € 800 K 2019 € 873 K	€ n.n.b. (2021) € 1,3 mln. (2020) € 1,5 mln. (2019)
Vreemd Vermogen eind 2019 e.v.	€ n.n.b. (2021) € 2,6 mln.(2020) € 3,0 mln. (2019)	2021 € 18.000 2020 € 4.000 2019 € 38.000	2021 € 108 K (concept) 2020 € 129 K 2019 € 112 K	€ n.n.b. (2021) € 5,1 mln. (2020) € 5,3 mln. (2019)
Dividend	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Verplichte afdekking van het tekort	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Nee, de aandeelhouder van een BV is niet aansprakelijk voor de schulden van de BV	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.
Verstrekte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Garantiestelling van €693.900 voor nieuwbouw kwekerij. Bekostiging via jaarlijkse bijdrage. €1.681.259 (2019), €1.620.728 (2020), €1.657.766 (2021)	Aandelenkapitaal van € 100.000; 100.000 aandelen á €1.	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage; €44.488 (2019), €45.156 (2020), €46.466 (2021)	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage; €219.224 (2019), €269.315 (2020), €353.657 (2021)
Risico´s afgedekt door andere partners	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel
Overige risico's bij faillissement	Gemeenten moeten het tekort aanvullen	In de begroting 2021 wordt geen rekening gehouden met een winstuitkering.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen	Gemeenten moeten het tekort aanvullen
Monitoring van risico´s	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening

Verbonden partij	Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	Stichting FlevoMeer Bibliotheek
Rechtsvorm	Centrumregeling	Stichting
Belang	n.v.t.	n.v.t.
Soort belang	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat 2019 e.v.	n.v.t.	€ n.n.b. (2021) € 202K (2020) € 379K. (2019)
Eigen Vermogen eind 2019 e.v.	n.v.t.	€ n.n.b. (2021) € 1,8 mln. (2020) € 1,6 mln. (2019)
Vreemd Vermogen eind 2019 e.v.	n.v.t.	€ n.n.b. (2021) € 2,8 mln. (2020) € 3,3 mln. (2019)
Dividend	n.v.t.	n.v.t.
Verplichte afdekking van het tekort	Ja, de deelnemers dragen elk de kosten voor de hulp aan de eigen cliënten.	n.v.t.
Verstrekte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage €2.376.000 (2019), €2.447.000 (2020), €2.255.392 (2021)	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage; €367.170 (2019), €378.014 (2020), €398.652 (2021)
Risico´s afgedekt door andere partners	Het totale budget mag niet worden overschreden. Er zijn afspraken t.a.v. solidariteit	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel
Overige risico's bij faillissement	Gemeenten moeten het tekort aanvullen	n.v.t.
Monitoring van risico´s	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening

Grondbeleid

Inleiding

Het grondbeleid heeft invloed op en samenhang met de realisatie van programma's zoals op het gebied van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer, cultuur, sport en recreatie en economische zaken. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. Het gaat in het grondbeleid om grote belangen en grote hoeveelheden geld. De resultaten op grondexploitaties en de financiële risico's zijn van groot belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 7 mei 2020 de ‘Nota Grondbeleid 2020-2024 vastgesteld. De gemeente Urk kiest voor situationeel grondbeleid met een actieve basis. Door een actieve grondpolitiek kan de gemeente Urk sterke invloed uitvoeren op de betaalbaarheid, beschikbaarheid en kwaliteit van nieuwe woningen op Urk. Een belangrijk doel voor de gemeente in haar grondbeleid is het hebben van maximale sturing en regie op ontwikkelingen die voor de gemeente van belang zijn, zoals het hebben van voldoende woningen en bedrijfsgronden. Een actieve grondpolitiek, zeker voor de uitleggebieden, ligt dan voor de hand. Dat betekent echter niet dat deze keuze in beton is gegoten. Faciliterende grondpolitiek wordt bij voorbaat niet uitgesloten, zeker niet bij “binnenstedelijke” (her)ontwikkelingen.

Het taakveld grondexploitatie

Het taakveld grondexploitatie verzorgt de financiële kant van de ruimtelijke ordening. Dit is in essentie gericht op de tijdige productie en levering van bouwrijpe grond met als doel de bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken, c.q. te faciliteren. Hierbij wordt gestreefd naar het meest gunstige exploitatieresultaat en borging van de noodzakelijke gemeenschappelijke publieke kwaliteit. Het taakveld grondexploitatie heeft verder als taak de beschikking te hebben over het benodigde grondbeleidsinstrumentarium met als belangrijke randvoorwaarde dat er verantwoord wordt omgegaan met de risico’s die samenhangen met de exploitatie van gronden. Sinds de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) wordt steeds meer de aandacht gericht op het kostenverhaal indien ruimtelijke initiatieven door partijen, niet zijnde de gemeente, worden ontwikkeld en uitgevoerd. In de Omgevingswet is het kostenverhaal ook geïntegreerd. De kostenverhaalregels zijn uitgewerkt in de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet.

Bouwgrond in eploitatie (BIE)

Bouwgrond in exploitatie (BIE) heeft in alle gevallen betrekking op grondexploitatie in de uitvoeringsfase. Bij een BIE zijn de gronden in eigendom van de gemeente.

het startpunt van de BIE is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Het grondexploitatiecomplex bevat ten minsten te volgende onderdelen:

- een kaart van het grondexploitatiecomplex;
- een beschrijving van de bouwkavels;
- de bestemming en toegestane bouwvolumes;
- de omschrijving van de werken en werkzaamheden voor het bouwrijp maken van de gronden;
- de omschrijving van de aanleg van nutsvoorzieningen;
- de omschrijving van het inrichten van de openbare ruimte in het gebied;
- een grondexploitatiebegroting, waarbij de kosten en opbrengsten gefaseerd zijn in tijd.

De te verwachten resultaten van de lopende actieve grondexploitaties zijn als volgt:

Complex	Geraamd resultaat ultimo 2020 (incl. afdrachten)	Positief / negatief	Geraamd resultaat ultimo 2021 (incl. afdrachten)	Positief / negatief	Geraamd bedrag afdrachts-fondsen	Looptijd verkoop	Exploitatie laatst vastgesteld
1. Oranjewijk afronding	2.286.568	positief	651.197	positief	405.892	2014 - 2023	dec-21
2. Zeeheldenwijk	5.213.313	positief	282.010	positief	3.385.930	2022 - 2038	dec-21
3. Grex Staartweg	174.433	positief	218.560	positief	36.828	2020 - 2029	dec-21
4. Zwolse Hoek, fase 5	76.980	positief	76.110	positief	80.439	2007 - 2022	dec-21
5. Port of Urk *)	-1.362.962	negatief	-1.238.741	negatief	0	2019 - 2042	dec-21
6. Westgat *)	-470.246	negatief	-446.655	negatief	0	2019 - 2023	dec-21
Totaal resultaat	**5.918.086**	**positief**	**-457.519**	**positief**	**3.909.089**		

*) Voor de complexen Port of Urk en Grex Westgat zijn voorzieningen gevormd tot een bedrag van respectievelijk € 1.238.741 en € 446.655.

NB: De resultaten zijn exclusief af te dragen vennootschapsbelasting.

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen de actieve grondexploitaties jaarlijks te worden herzien. Op 16 december 2021 zijn de herziene grondexploitaties vastgesteld door de gemeenteraad. De herzieningen zijn gebaseerd op de actuele regels uit het BBV. Dit betekent onder meer dat de fondsafdrachten niet meer als kostenregel zijn opgenomen, maar afzonderlijk zichtbaar zijn gemaakt. Dit zodat deze als resultaatbestemming kunnen worden genomen bij winstname of afsluiting van het plan. Voor de volledigheid zijn de bedragen voor fondsafdracht in bovenstaande tabel wel zichtbaar gemaakt.

Overzicht ontwikkeling boekwaarden actieve grondexploitaties:

Exploitatie/activiteit	Rekening 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
1. Oranjewijk (afronding)	-545.751	-274.335	0	0	0	0
2. Zeeheldenwijk	35.646.175	43.108.675	38.697.645	32.017.356	28.313.253	25.177.673
3. Grex Staartweg	542.130	596.435	603.592	610.835	618.165	625.583
4. Zwolse Hoek, fase 5	-39.272	0	0	0	0	0
5a. Port of Urk	7.248.373	11.158.923	10.076.084	7.772.762	16.083.249	17.772.481
5b. VZ Port of Urk	-1.238.741	-1.238.741	-1.238.741	-1.238.741	-1.238.741	-1.238.741
6a. Grex Westgat	831.068	803.626	929.615	0	0	0
6b. VZ Grex Westgat	-446.654	-446.654	-446.654	0	0	0
Totaal	**41.997.328**	**53.707.930**	**48.621.541**	**39.162.212**	**43.775.926**	**42.336.996**

Toelichting per exploitatiegebied

Ad 1. Oranjewijk afronding
Het plan Oranjewijk fase I en Fase II zijn in 2020 afgesloten en samengevoegd in het plan Oranjewijk afronding. In de raadsvergadering van 16 december 2021 is de grondexploitatie Oranjewijk afronding herzien. De woonrijpmaak werkzaamheden in de Oranjewijk worden naar verwachting in 2022 afgerond. In 2023 zullen naar verwachting de laatste gronden in de Oranjewijk worden verkocht. Nadat de gronden zijn verkocht kan de grondexploitatie per 31-12-2023 worden afgesloten.

Ad 2. Zeeheldenwijk
De Zeeheldenwijk is het nieuwe uitleggebied van de gemeente Urk waar de komende 15 jaar 1650 woningen worden gebouwd. Dit in combinatie met diverse voorzieningen en een overgangszone waar bedrijven zich kunnen vestigen.
In de raadsvergadering van 16 december 2021 is de meest recente grondexploitatie voor dit plan vastgesteld. Op basis van dit plan wordt een winst verwacht van € 282.010. In het plangebied wordt het onderstaande programma in m² ontwikkeld.

Programma Woningbouw (per m²)	313.451
Programma Waterwoningen (per m²)	3.895
Programma Bedrijven (per m²)	48.893
Programma Voorzieningen (per m²)	70.004
Programma uitgeefbaar parkeren centrumgebied (per m²)	7.499
Verkocht in Zeeheldenwijk per 31 december 2021	0

In 2022 wordt de eerste fase van Zeeheldenwijk bouwrijp gemaakt. De eerste koopovereenkomsten zijn getekend. De eerste bewoners zullen medio 2023 in Zeeheldenwijk gaan wonen. De komende 2 jaar zal de eerste fase Zeeheldenwijk volledig worden uitgegeven. Op dit moment wordt de tweede fase uitgewerkt. Dit zodat deze fase aansluitend aan fase 1 kan worden uitgegeven.

Ad 3. Grex Staartweg
Op 16 december 2021 heeft de raad de grondexploitatie voor het plan Staartweg vastgesteld. In augustus 2020 zijn de gronden en opstallen Staartweg 18 aangekocht. De opstallen zijn inmiddels gesloopt. De gemeente wil deze gronden gaan ontwikkelen. Daarom is er een grondexploitatie geopend voor dit plan. Het verwachte positief resultaat van dit plan bedraagt € 218.560. In het plangebied wordt het onderstaande programma in m² ontwikkeld.

Grondvoorraad per 1 januari 2022	4.056
Verwachte grondverkoop 2022	0
Grondvoorraad per 31 december 2022	4.056

Ad 4. Zwolse Hoek, fase 5
In de raadsvergadering van 16 december 2021 is voor dit plan een herziene grondexploitatie vastgesteld. Op basis van dit plan wordt een winst verwacht van € 76.110. De verwachting is dat in 2022 de laatste beschikbare gronden binnen de Zwolse Hoek verkocht zullen worden. Dit zodat deze grondexploitatie in 2022 afgesloten kan worden.

Ad 5a en 5b. Port of Urk
Urk heeft behoefte aan een nieuw bedrijventerrein (BDBT). Het direct beschikbare aanbod van grond met een bedrijfsbestemming is praktisch nul en onvoldoende voor de vraag en behoefte aan grond met een bedrijfsbestemming binnen de gemeente Urk. Het bedrijventerrein Port of Urk wordt ontwikkeld ten behoeve van het visserijcluster, de maritieme sector en de nieuwe bedrijven vanuit Urk.
In 2021 is het Bestemmingsplan Port of Urk onherroepelijk geworden. De gemeente Urk heeft inmiddels de eerste gronden verworven. In 2022 wordt de eerste fase van de gebiedsontwikkeling bouwrijp gemaakt. Dit zodat de eerste kavels in 2023 uitgegeven kunnen worden.
Op 16 december 2021 is de grondexploitatie 2021 door de raad herzien. Deze grondexploitatie sluit met een nadelig resultaat van € 1.238.742. Op basis van de regelgeving van de BBV is er daarom een verliesvoorziening getroffen ten laste van de algemene reserve grondzaken.

Ad 6a. en 6b. Grex Westgat
Eind 2020 is de eerste fase van de revitalisering van het Westgat afgerond. In 2022 heeft de gemeente Urk een subsidie ontvangen. De openbare ruimte is opgeknapt en er is ruimte vrijgekomen voor nieuwe bedrijvigheid. Een plan voor de (her)invulling van de braakliggende grond en bijbehorende bestemmingsplanwijziging is inmiddels opgestart. Naar verwachting kunnen de eerste gronden in 202 worden verkocht.

De grondexploitatie Westgat is voor het laatst op 16 december 2021 door de raad vastgesteld. Het plan sluit met een negatief resultaat van € 446.655. Hiermee is het verlies iets gunstiger geworden in vergelijk met de in 2020 vastgestelde grondexploitatie. Voor het verwacht verlies is een voorziening getroffen.

Totaaloverzicht te verwachte verkopen bouwgrond in 2022 t/m 2025 per complex:

Aantal m2 Complexen	Voorraad 2022	Prognose verkocht 2023	Voorraad 2023	Prognose verkocht 2024	Voorraad 2024	Prognose verkocht 2025	Voorraad 2025
Oranjewijk afronding	6	6	-	-	-	-	-
Zeeheldenwijk (woningen en overig)	376	40	336	40	296	50	246
Zeeheldenwijk (bedrijven)	49	-	49	7	42	7	35
Grex Staartweg	4	-	4	-	4	-	4
Zwolse Hoek, fase 5	-	-	-	-	-	-	-
Port of Urk	597	20	577	40	537	50	487
Westgat	3	-	3	3	-	-	-
Totaal	**1.035**	**66**	**969**	**90**	**879**	**107**	**772**

Grondprijzen
De gemeente Urk kiest er voor om bij de vaststelling van de grondwaarde uit te gaan van de marktwaarde van de grond. Op Urk worden de minimale uitgifteprijzen voor bouwgrond door de gemeenteraad vastgesteld. Aanpassing van de grondprijs ten gevolge van prijsstijgingen vindt jaarlijks plaats door het college van burgemeester en wethouders. De te hanteren grondprijzen worden jaarlijks vastgelegd in de zogenaamde grondprijzennota. Op deze wijze informeert het college een ieder over de grondprijzen binnen de gemeente Urk. Het vormt tevens een kader voor de verschillende actoren die binnen de gemeentelijke organisatie betrokken zijn bij het verkoopproces van bouwgrond. De vastgestelde grondprijzen vormen

de input voor de te actualiseren grondexploitaties. De grondprijzen 2023 worden vastgesteld in het voorjaar 2023.

Debiteuren grondexploitatie
De grondverkopen worden geboekt wanneer de akte is gepasseerd bij de notaris. Als de koopcontracten zijn getekend wordt daarom een vordering geboekt (debiteuren). Dit betekent dat tot het moment dat de akte definitief wordt gepasseerd bij de notaris de openstaande vordering open blijft staat. Zolang de akte niet is gepasseerd is er sprake van een bepaald risico. In het verleden (in de crisis) heeft dit risico zich slechts een enkele keer vertaald door teruggaaf van de eerder aangekochte gronden. Hieronder treft u een overzicht aan van de openstaande posten in verband met grondverkopen tot en met 2021 naar de stand per 13 september 2022. De reden dat de openstaande vorderingen zijn gestegen is dat de eerste koopcontracten Zeeheldenwijk getekend zijn. Naar verwachting zullen deze grondverkopen in het derde kwartaal van 2022 passeren bij de notaris. Door de start van de verkopen op Port of Urk en Zeeheldenwijk zullen de openstaande vorderingen de komende tijd verder stijgen.

Openstaande vorderingen	31-12-2021	13-9-2022
Bedrijventerreinen	0	0
Woongebieden 1)	165.971	1.376.155
Totaal vorderingen	**165.971**	**1.376.155**

Planning woningbouw (op te leveren woningen) Urk 2017- 2025

Grondcomplex	Opgeleverd				Prognose 2022-2025				
	2019	2020	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Oranjewijk	36	80	80	39	10	30	32		
Wilhelminaschoollocatie				69	0	0	0		
Zeeheldenwijk						96	150	150	150
Vuurbaakschoollocatie		0	0	0	0	0			
Overig				1					
Totaal aantal woningen	**94**	**87**	**87**	**109**	**10**	**126**	**182**	**150**	**150**

Planning bedrijventerrein (op te leveren bedrijven) Urk 2016-2024

Grondcomplex	Opgeleverd				Prognose 2022-2025				
	2019	2020	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Zwolse Hoek 4									
Zwolse Hoek 5	6	0	0	0	0	1	2	0	0
Port of Urk								20	20
Overig									
Totaal aantal bedrijven	**6**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**2**	**20**	**20**

Overige voorraad (overgeheveld naar MVA)

Overzicht boekwaarden overige voorraad 2021

Bedragen	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lemsterhoek	134.266	30.000	190.644	216.277	218.872	22.100
Noorderzand	45.258	90.586	91.673	92.773	93.886	95.000
Aankoop Rabobank	0	502.281	502.281	502.281	502.281	502.281
Overige *		2.522.498	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
		0	0	0	0	0
Totaal	**179.524**	**3.145.365**	**3.784.598**	**3.811.331**	**3.815.039**	**3.619.381**

Toelichting overige voorraad:

Overige voorraad	Toelichting
Voorbereidingskrediet Lemsterhoek	In de raadsvergadering van 10 december 2020 heeft de raad een voorbereidingskrediet van € 221.500 beschikbaar gesteld. Tot en met 2021 zijn hierop uitgaven gedaan tot een bedrag van € 134.267.
Voorbereidingskrediet Noorderzand	In de raadsvergadering van 10 december 2020 heeft de raad een voorbereidingskrediet van € 95.000 beschikbaar gesteld. Tot en met 2021 zijn hierop uitgaven gedaan tot een bedrag van € 45.268.
Aankoop Rabobank	In 2021 heeft de gemeente Urk het leegstaande pand van Rabobank gekocht. Er is nog geen definitieve invulling voor het pand. Totdat er een definitieve invulling is, wordt het pand tijdelijk verhuurd. In 2022 is het pand voornamelijk gebruikt voor de opvang van vluchtelingen. De exploitatiebaten en lasten komen ten gunsten/ ten laste van reserve strategische aankopen. In 2021 was het exploitatieresultaat -€ 6.025. Dit bedrag is ontrokken uit de reserve strategische aankopen.
Overige gronden	De gemeente Urk voert actieve grond politiek. In dit kader zijn gronden aangekocht.

Macro Economische Trends

De markt voor gebiedsontwikkeling is de afgelopen maanden sterk opgeschud door de gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de Corona crisis. Dit zorgt voor hogere energie en daarmee hogere GWW- en bouwkosten. Bouwmaterialen zoals metaal en hout worden doorgaans veel geïmporteerd uit Oekraïne en Rusland. De tot stilstand gekomen

handelsstromen hebben geleid tot een schaarste aan deze bouwmaterialen, met prijsstijging tot 19% op jaarbasis.

Ook zijn zowel de inflatie en hypotheekrente aanzienlijk gestegen in korte tijd. Dit zet de betaalbaarheid van woningen en bedrijfsgronden onder druk. Deze ontwikkelingen zullen effect gaan hebben op gebiedsontwikkelingen en grondexploitaties. Voor de gemeente Urk heeft dit ook direct effect. Dit omdat de gemeente Urk met de gebiedsontwikkeling Zeeheldenwijk en Port of Urk aan de vooravond staat van een aantal grote aanbestedingen.

De hypotheekrente is de afgelopen tijd al fors toegenomen. De gemiddelde hypotheekrente staat nu 4%. Begin dit jaar was dit nog 1,42%. Of hierdoor ook woningprijsdalingen zullen plaatsvinden is niet volledig uit te sluiten. Vooralsnog lijkt het erop dat de woningprijzen gemiddeld nog hoger zullen liggen dan in 2021.

De bouwkostenstijgingen zetten de betaalbaarheid van woningen verder onder druk. Het lijkt erop dat de stabilisatie van woningprijzen is ingezet. Zo staan er voor het eerst sinds lange tijd woningen langer dan twee maanden te koop op Urk. Het gaat hier voornamelijk om hoekwoningen en twee-onder-een-kapwoningen uit de jaren 50 en 60. Indien de stijgende bouwkosten niet langer worden opgevangen door sterker stijgende woningprijzen kan dit leiden tot een daling van de grondwaarde.

In december zullen de herziene grondexploitaties ter besluitvorming worden aangeboden aan de gemeenteraad. In december zal verder gerapporteerd worden over het effect van de bovengenoemde ontwikkeling op de diverse grondexploitaties.

Algemene reserve grondexploitatie

Door de gemeenteraad (Kadernota, grondbeleid) is bepaald dat de reserve grondzaken een stand moet hebben gelijk aan een vastgesteld percentage van de totale boekwaarden. Vanwege het hoge risicoprofiel van het nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein is een hoger percentage gehanteerd. Vanuit een financiële doorkijk voor de komende 10 jaar is een reservestand van € 7 miljoen noodzakelijk. Op dit moment is, ten opzichte van de gewenste stand van deze reserve (€ 5.8 miljoen), sprake van een tekort van € 1.2 miljoen. Bij een toekomstige winstneming zal de reserve grondexploitatie worden aangezuiverd in verband met dekking mogelijke toekomstige risico's. De reservestand heeft zich op onderstaande wijze ontwikkeld in 2022:

Stand per 1 januari 2022		**5.818.707**
1. Voeding reserve strategische aankopen	172.500	
2. Afdracht VPB (schatting opv aangifte 2021)	329.025	
3. Geprognosticeerde winstname 2022	-472.722	
		28.803
Stand 31 december 2022		**5.789.903**
Noodzakelijke stand reserve grondzaken		7.000.000
Saldo		**-1.210.097**

Toelichting

Ad 1. Bijdrage strategische aankopen
In de perspectiefnota 2011 is besloten jaarlijks een bedrag van € 172.500 toe te voegen aan de reserve strategische aankopen.

Ad 2. Afdracht vennootschapsbelasting (VBP)
Op basis van een voorlopige berekening over het jaar 2022 rekening gehouden met een te betalen bedrag vennootschapsbelasting van € 329.025.

Ad 3. Geprognosticeerde winstnames
Op basis van actuele voorschriften BBV dient (voor zover van toepassing) jaarlijks winst te worden genomen. De verwachte winst 2022 bedraagt € 472.722.

Tussentijds winst nemen bij positieve grondexploitaties

Algemeen
Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.

Percentage of completion (Poc)
Voor het bepalen van de tussentijdse winst is aansluiting gezocht bij een algemeen aanvaardbare methodiek (bedrijfsleven, fiscaal), waarbij rekening is gehouden met de bijzondere kenmerken van gemeentelijke grondexploitaties. De doelstelling van het gemeentelijk grondbeleid is immers niet primair gericht op het behalen van financieel rendement, maar op het bereiken van het gewenste voorzieningenniveau voor inwoners en bedrijven. De Poc-methode houdt rekening met de fase waarin de grondexploitatie, zowel wat betreft de opbrengsten als de kosten, verkeert. Daarnaast is deze methode eenvoudig toepasbaar en kan eenduidig worden gehanteerd voor alle positieve grondexploitaties die door gemeenten worden uitgevoerd.

Winstnemingen en fondsafdrachten

Complex	Raming totale kosten (excl. genomen winsten vorige jaren)	Raming totale opbrengsten	% gereal. kosten	% gereal. opbrengsten	Te nemen winst 2022	Te nemen fonds-afdrachten 2022
Oranjewijk afr.	27.189.381	-32.230.242	97%	95%	-415.617	-126.507
Staartweg (ZH4)	898.590	1.117.149	66%	0%	0	0
ZH fase 5	14.211.856	-15.332.587	100%	100%	-57.105	-46.266
Zeeheldenwijk	112.095.737	-112.377.750	43%	5%	0	0
Port of Urk	74.706.492	-73.467.750	16%	2%	0	0
Westgat	1.322.735	-876.081	90%	44%	0	0
Totaal	**230.424.791**	**-233.167.261**			**-472.722**	**-172.772**

NB een negatief getal betekend een opbrengst.

De winstnemingen en fondsafdrachten zijn conform verordening 212 naar de desbetreffende reserves geboekt.

Lokale heffingen

Inleiding

Het totale pakket van gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat uit verschillende belastingheffingen welke opgelegd worden op grond van een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening. De doelstelling van de lokale heffingen is het verwerven van eigen middelen uit belastingen en heffingen ter dekking van de algemene en specifieke uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De uitvoering en de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de heffingswerkzaamheden liggen op grond van artikel 231 van de Gemeentewet bij de heffingsambtenaar. Hierbij valt te denken aan het vaststellen en opleggen van de aanslagen en taxatiewaarden, het doen van uitspraken op bezwaren en het verweer bij beroepszaken.

De gemeentelijke heffingen zijn na de algemene uitkering uit het Gemeentefonds de belangrijkste bron van inkomsten. Bij gemeentelijke heffingen wordt onderscheid gemaakt tussen algemene belastingen en retributies. Belastingen hebben een algemeen karakter. Een directe relatie tussen de belasting en de gemaakte kosten van de gemeente is in het algemeen niet aanwezig. Bij de retributies is er wel sprake van een directe relatie tussen de heffing en de gemeentelijke taak. Bij retributies mogen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten van de gemeente voor de uitoefening van de taak.

Tarievenbeleid

Voor de hoogte van tarieven gelden de volgende uitgangspunten:
De belastingen en heffingen worden trendmatig verhoogd, tenzij op grond van een besluit van de gemeenteraad een andere verhoging is vastgelegd. Voor 2023 is de trendmatige verhoging vastgesteld op 1,6%.

Extra verhogingen worden slechts voorgesteld, wanneer daar tegenover de realisering van aanwijsbare voorzieningen ten behoeve van de gemeenschap staan. Dienstverlening door of vanwege de gemeente, behoort kostendekkend te zijn.

De opbrengsten uit de lokale belastingen en heffingen zijn als volgt begroot:

Gemeentelijke heffing (x € 1.000)	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1.1 Onroerende-zaakbelastingen	5.160	5.214	5.354	5.536	5.721	5.911
1.2 Hondenbelasting	70	69	74	74	74	74
1.3 Precariobelasting	18	18	19	19	19	19
1.4 Toeristenbelasting	80	47	50	50	51	51
Totaal Belastingen	**5.329**	**5.348**	**5.497**	**5.679**	**5.865**	**6.054**
2.1 Afvalstoffenheffingen	1.881	1.829	1.928	1.928	1.928	1.928
2.2 Rioolheffing	2.101	2.064	2.101	2.101	2.101	2.101
2.3 Haven- en kadegelden	599	670	673	672	672	672
2.4 Marktgelden	34	31	31	31	31	31
2.5 Begraafrechten	426	315	360	360	360	360
2.6 Secretarieleges (Titel 1)	262	325	330	330	330	330
2.7. Omgevingsvergunningen (Titel 2)	789	795	470	460	460	460
2.8 Leges (Titel 3)	10	13	13	13	13	13
2.9 Overig	0	0	0	0	0	0
Totaal Retributies	**6.103**	**6.041**	**5.906**	**5.896**	**5.896**	**5.896**
Totaal	**11.431**	**11.390**	**11.403**	**11.575**	**11.760**	**11.950**

Belastingen

Belastingen hebben een algemeen karakter. Een directe relatie tussen de belasting en de gemaakte kosten van de gemeente is in het algemeen niet aanwezig. De opbrengsten van de algemene belastingen gaan naar de algemene middelen van de gemeente. De gemeenteraad bepaalt dus zelf waaraan de gemeente dat geld besteedt. Voorbeelden van algemene belastingen zijn de onroerendezaakbelasting (OZB), precariobelasting en de hondenbelasting.

1.1 Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Onder de naam "onroerende-zaakbelastingen" worden over binnen de gemeente gelegen onroerende zaken, drie directe belastingen geheven:

- eigenarenbelasting voor woningen;
- eigenarenbelasting voor niet-woningen;
- gebruikersbelasting voor niet-woningen

De peildatum voor de belastingplicht is 1 januari van het belastingjaar. Grondslag is de WOZ-waarde.

Elk jaar wordt de onroerend zaak gewaardeerd o.g.v. de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Hiermee volgt de WOZ-waarde jaarlijks de marktontwikkeling. De gemeente Urk heeft delen van de jaarlijkse herwaardering uitbesteed aan het taxatiebureau Exxellence (voorheen SMQ). Voor het belastingjaar 2023 geldt de WOZ-waarde naar prijspeil van 1 januari 2022.

Waardeontwikkeling
Om waardeontwikkelingen van woningen en niet-woningen niet van invloed te laten zijn op de opbrengst, worden de tarieven conform de waardeontwikkelingen aangepast. Dit uitgangspunt is in het verleden altijd bij herwaarderingen gehanteerd. In de huidige markt worden dus de stijgende WOZ-waarden gecompenseerd door een gelijke daling van de tarieven.

De stijging op de huizenmarkt is fors doorgezet met een gemiddelde waardestijging van 13%. Met deze stijging is het tarief dan ook verlaagd en daarna verhoogd met de trendmatige verhoging van 1,6%. Bij de niet-woningen was sprake van een gemiddelde stijging van 3%.

De tarieven zijn opgenomen in de Verordening Onroerende-zaakbelastingen. De totale OZB-inkomsten bedroegen in 2022 € 5,4 miljoen.

De opbrengsten 2023 en volgende jaren zijn gebaseerd op de besluitvorming van de raad, de groei van het aantal onroerende zaken en de tariefsaanpassingen op basis van de nieuwe waarden in het kader van de hertaxaties Wet WOZ. Op grond van eerder besluitvorming dienen de tarieven zodanig vastgesteld te worden dat de geraamde opbrengsten gerealiseerd worden.

1.2 Hondenbelasting
Onder de naam "hondenbelasting" wordt een directe belasting geheven ter zake het houden van een hond binnen de gemeente. Het is niet nodig dat de gemeente een relatie legt tussen de opbrengst van de hondenbelasting en de kosten die voor de gemeente aan de bevuiling door honden zijn verbonden. Het tarief voor 2022 is met 1,6% verhoogd. De opbrengst voor deze belasting was in 2022 € 67.000.

1.3 Precariobelasting
De gemeente heft een precariobelasting als vergoeding voor het gebruik van openbare grond. De precariobelasting wordt specifiek geheven voor het plaatsen van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Voorbeelden van belaste voorwerpen zijn kabels en leidingen, terrassen, bouwmaterialen, zonneschermen, luifels, lichtreclames en vlaggen. Precariobelasting wordt wel gezien als de fiscale tegenhanger van een privaatrechtelijke vergoeding om de gemeentegrond te kunnen gebruiken. In 2022 was de opbrengst € 18.000.

1.4 Toeristenbelasting
Dit betreft een belasting die wordt geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene zijn opgenomen in de Basisregistratie Personen (BRP). Door het heffen van een toeristenbelasting dragen ook niet-inwoners bij in de kosten van de algemene voorzieningen. Het tarief bedraagt € 1,50 per persoon per overnachting. De opbrengst voor deze belasting bedroeg in 2022 € 80.000. Omdat deze belasting na afloop van het jaar geheven wordt, betreft dit de overnachtingen van 2021.

Retributies
De retributies vallen uiteen in bestemmingsheffingen en leges. Hierbij geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de begrote kosten die gedekt worden met de heffing. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing en de afvalstoffenheffing, die worden gebruikt voor doeleinden met een duidelijk algemeen belang.

De belangrijkste retributies zijn de leges. Deze dienst levert met name individueel voordeel op. Zo betalen inwoners van de gemeente een bijdrage voor het aanvragen van een

paspoort of vergunning. Ook voor de leges geldt dat deze niet meer dan kostendekkend mogen zijn.

Voor de navolgende heffingen geldt dat de opbrengsten niet uit mogen gaan boven de geraamde kosten, ofwel geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolrecht;
- Haven- en kadegelden;
- Leges;
- Marktgelden;
- Begraafrechten.

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid van de retributies weergegeven. Bij iedere retributie ziet u verder een overzicht van de baten en de lasten in 2023.

Kostendekking Retributies en Leges (x 1.000)

Gemeentelijke heffing	Rekening 2021	Begroting 2022 primitief			Begroting 2023		
		lasten	baten	dekking	lasten	baten	dekking
2.1 Afvalstoffenheffingen	98%	1.929.906	1.887.081	98%	2.037.006	2.039.755	100%
2.2 Rioolheffing	101%	2.113.161	2.066.805	98%	2.201.699	2.104.693	96%
2.3 Haven- en kadegelden	67%	1.015.350	725.824	71%	995.023	672.561	68%
2.4 Marktgelden	52%	50.011	30.655	61%	53.831	31.176	58%
2.5 Begraafrechten	82%	396.994	314.691	79%	520.054	359.655	69%
2.6 Secretarieleges (Titel 1)	27%	782.057	346.297	44%	853.876	330.331	39%
2.7. Omgevingsvergunningen (Titel 2)	81%	1.056.995	456.990	43%	1.223.461	469.895	38%
2.8 Leges (Titel 3)	82%	16.700	13.700	82%	16.700	13.700	82%

2.1 Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge art. 10.11 van der Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. De hoogte van de aanslag is afhankelijk van de gezinsgrootte en de soort container. In de tarieven zijn ook de kosten voor de milieustraat en het straatvegen verwerkt.

De opbrengst van de afvalstoffenheffing dient de kosten te dekken. De tarieven stegen de afgelopen jaren als gevolg van het slechte afvalscheidingsgedrag en door veranderend Rijksbeleid. Om het scheiden van afval te stimuleren stijgt de rijksbelasting op verbranden en storten van afval jaarlijks fors om zo milieuvervuilend gedrag te ontmoedigen. Deze hogere kosten, die gepaard gaan met het verbranden van afval, komen uiteindelijk terecht bij onze inwoners. Om verdere stijging van de tarieven te voorkomen, is met ingang van 1 april 2020 het inzamelbeleid gewijzigd. Het restafval en papier wordt iedere maand opgehaald en het GFT-afval en PMD iedere veertien dagen. De resultaten zijn uitermate positief. De recyclebare afvalstromen (GFT, PMD, Papier) zijn in de afgelopen paar jaar gestegen, terwijl de hoeveelheid restafval is gedaald.

Bij ongewijzigd beleid had het tarief jaarlijks fors moeten stijgen en was het tarief ondertussen op tenminste € 470,00 voor een meerpersoonshuishouden gekomen. Maar, als gevolg van de ingevoerde veranderingen en de inzet van de burgers, kon de afgelopen 2 jaar het tarief zelfs dalen en voor 2023 stijgt het tarief met slechts 1,6%. Een compliment

voor de burger die deze omslag mogelijk gemaakt heeft. Wel dienen er de komende jaren investeringen gedaan te worden om de afvalinzameling verder te verbeteren.

De afvalinzameling op Urk is uitbesteed aan de afvalinzamelaar ROVA te Zwolle. In de tabel hieronder treft u de kostenonderbouwing afvalverwijdering en -verwerking aan voor 2023.

2.2 Rioolheffing
Rioolheffing wordt geheven van de eigenaar van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering en van de gebruiker van een perceel waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd, dan wel dat belang heeft bij de nakoming van de gemeentelijke zorgplichten.

De opbrengst van de rioolheffing mag alleen worden gebruikt ter dekking van de kosten van:
- het inzamelen en transporteren van huishoudelijk en bedrijfsafvalwater en het zuiveren van huishoudelijk afvalwater;
- het inzamelen van afvloeiend hemelwater en het verwerken hiervan alsmede maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand te voorkomen of te beperken.

Bij het bepalen van de hoogte van de tarieven van de rioolheffing houden we er rekening mee dat de baten niet hoger mogen zijn dan de lasten. Uitgangspunten zijn 100% kostendekkendheid en gedifferentieerde tarieven per huishoudtype, waarbij de huishoudens met 4 of meer personen meer betalen, dan huishoudens tot en met 3 personen. Bij niet-woningen wordt naast een vast bedrag van de eigenaar, belasting geheven over het waterverbruik van de gebruiker.

Het huidige Gemeentelijk Rioleringsplan (verder te noemen GRP) liep tot en met 2021, door omstandigheden is er nog geen nieuw GRP vast gesteld. Binnenkort ontvangt u hiervoor voorstellen. Uit een GRP blijken de verwachte exploitatie en investeringslasten in de uitvoeringsperiode. Verder worden in het GRP de belangrijkste uitgangspunten voor de rioolheffing vermeld. Uitgangspunt is dat eventuele exploitatieoverschotten ten gunste moeten komen van voorziening riolering derden of de bestemmingsreserve riolering. Investeringen moeten zo mogelijk direct worden afgeboekt vanuit de spaarvoorziening riolering.

De tarieven voor de rioolheffing worden vastgesteld op grond van het GRP. Maar omdat dit nog niet is vastgesteld, stijgen de tarieven voor 2023 met alleen de trendmatige verhoging van 1,6%. Bij het nieuwe GRP zal bekeken worden hoe de tarieven zich in de komende jaren dienen te ontwikkelen.

2.3 Havengelden
Onder de naam "havengelden" wordt een recht geheven voor het gebruik of genot van de gemeentelijke havens. Omdat de voorzieningen de afgelopen jaren niet op orde waren, is er hard gewerkt om dit met ingang van 2020 op niveau te brengen. Werkzaamheden die overigens nog steeds doorgaan. Als gevolg hiervan zijn de tarieven de afgelopen jaren gestegen. Ook voor 2023 is een tariefstijging niet te vermijden, maar dan met een andere oorzaak, de stijgende energiekosten. De tarieven stijgen daarom, afhankelijk van de soort, met 4 of 6%.

2.4 Marktgelden
In de gemeente wordt onder de naam "marktgeld" een recht geheven voor het innemen van een standplaats op de voor de markt aangewezen plaats, gedurende de voor de markt geldende tijd.

De tarieven zijn opgenomen in de Verordening Marktgelden. De tarieven zijn met 1,6% gestegen.

2.5 Begraafrechten

Op basis van de verordening op de graf- en begrafenisrechten worden in de gemeente Urk rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. Voor de begrafenisrechten geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn. Voor 2023 is het dekkingspercentage 69%. In juli 2017 is er een nieuwe Beheerverordening begraven vastgesteld met bijbehorende financiële onderbouwing. Op grond daarvan stijgen de tarieven met 1,5% of 1,7%.

2.6 Legesverordening

Onder de naam "leges" worden een aantal verschillende rechten geheven voor het genot van door, of vanwege het gemeentebestuur, verstrekte diensten. Het gaat hier vooral om de secretarieleges en de leges bouwvergunningen. Van sommige leges wordt het tarief vastgesteld door het Rijk. Bij het berekenen van een kostendekkend tarief mogen overigens alleen de kosten van het verlenen van een vergunning of dienst in rekening worden gebracht. Kosten van onder andere toezicht en handhaving mogen niet doorberekend worden. Voor 2023 worden de tarieven verhoogd met 1,6%.

Streven is de leges kostendekkend te maken. De tarieven dienen maatschappelijk aanvaardbaar te zijn, wat wil zeggen dat de tarieven die de gemeente Urk hanteert niet buitensporig hoog mogen zijn in vergelijking met die van omliggende gemeenten of het landelijk gemiddelde.

Kwijtscheldingen

Op grond van de Invorderingswet en het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid kan een belastingschuldige die niet in staat is anders dan met buitengewoon bezwaar een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. Bij Ministeriële regeling worden inkomensnormen vastgesteld, welke van toepassing zijn voor de eventuele toekenning van kwijtscheldingsaanvragen. De gemeente Urk hanteert ten aanzien van de normbedragen een kwijtscheldingspercentage van 100%.

Kwijtschelding kan alleen worden aangevraagd indien het een aanslag betreft voor onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De overige heffingen zijn in de desbetreffende belastingverordeningen uitgesloten van kwijtschelding.

Lokale lastendruk

Alle onroerende zaken dienen jaarlijks opnieuw getaxeerd te worden op grond van de Wet Waardering Onroerende Zaken. De uitvoering van deze wet ligt in handen van de heffingsambtenaar van de gemeente. Door de Waarderingskamer wordt op deze uitvoering toezicht gehouden. De gemeente Urk scoort bij deze beoordeling al jaren het predicaat ‘goed’, de hoogste score! In 2022 zijn 187 bezwaarschriften ingediend tegen de WOZ-waarde. Ongeveer 40% van deze bezwaarschriften is (gedeeltelijk) gegrond verklaard. Verder zijn 144 bezwaarschriften ingediend tegen de overige belastingen (OZB, hondenbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, precariobelasting en havengelden). In 2022 zijn er 11 beroepszaken ingediend tegen de WOZ-waarde.

Lokale belastingen mogen zich altijd al in een grote belangstelling verheugen, vooral landelijk. Diverse instanties berekenen jaarlijks de stijging van de lokale lasten en de uitkomsten hiervan hebben grote aandacht van de landelijke pers. Met name de verschillen tussen de diverse gemeenten krijgen daarbij veel aandacht. Dit terwijl de gemeentelijke belasting een klein deel uitmaken van de zogenaamde bijkomende woonlasten.

Ontwikkeling gemiddelde woonlasten voor een 3- persoonshuishouden

Gemiddelde woonlasten voor een huishouden van 3 personen voor de periode 2021-2023				Ontwikkeling 2021/2023
Belastingsoort	**2021**	**2022**	**2023**	**in %**
OZB eigenaar	€ 397	€ 397	€ 403	1,60%
Rioolrechten	€ 245	€ 249	€ 253	3,20%
Afvalstoffenheffing	€ 250	€ 247	€ 251	0,40%
Totaal	**€ 892**	**€ 893**	**€ 907**	**1,68%**

In de periode 2021 tot en met 2023 zijn de belastingen van de gemeente Urk in totaal met slechts 1,68% gestegen.

De ontwikkeling van de lokale lasten is gebaseerd op een gemiddelde. Dit betekent dat de feitelijke lastenontwikkeling voor een individuele burger hiervan kan afwijken. De afwijking wordt onder andere beïnvloed door de feitelijke waardeontwikkeling van de woning.

Om een beeld te krijgen hoe de woonlasten op Urk zich verhouden ten opzichte van gemeenten in Flevoland, treft u hierna de gegevens aan van een aantal gemeenten uit de Atlas van de lokale lasten 2022 van het COELO, zoals gepubliceerd op de website. In de onderstaande vergelijking staat de gemiddelde aanslag 2022 voor een 3-persoonshuishouden. In deze aanslag is inbegrepen de OZB, afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

2022	Almere	Dronten	Lelystad	N.O. Polder	Urk	Zeewolde
OZB	€ 354	€ 432	€ 442	€ 385	€ 397	€ 618
Afvalstoffenheffing	€ 391	€ 349	€ 348	€ 279	€ 247	€ 351
Rioolheffing	€ 176	€ 139	€ 186	€ 174	€ 249	€ 142
Totaal	**€ 920**	**€ 920**	**€ 976**	**€ 838**	**€ 893**	**€ 1.111**

In bovenstaande tabel heeft Urk ten opzichte van Noordoostpolder hogere woonlasten. Daar zijn echter diverse verklaringen voor. Zo is de structuur van de gemeente Urk nadelig voor de hoogte van de belastingen, maar ook voor de uitkeringen van het Rijk. Urk heeft meer jeugd en een hogere woningbezetting. Een andere gemeente met evenveel inwoners heeft gemiddeld meer woningen en kan de belastingdruk dus beter spreiden. Maar ook verstrekt het Rijk aan kleinere gemeenten in verhouding lagere uitkeringen. Daarnaast heeft Urk als gevolg van het verval in hoogte van ca. 15 meter tussen het oude eiland en de Urkervaart en de zettingsgevoeligheid van de ondergrond hogere kosten om het riool goed te laten functioneren.

Financiële begroting

Meerjarenraming 2023-2026

Overzicht baten en lasten	2023			2024			2025			2026		
(art 17 BBV / x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma *	**65.236**	**-34.500**	**30.735**	**61.653**	**-30.987**	**30.666**	**68.415**	**-37.409**	**31.006**	**59.948**	**-28.364**	**31.583**
Bestuur	3.353	-348	3.005	3.346	-348	2.998	3.478	-348	3.129	3.493	-348	3.144
Werken	33.593	-27.069	6.524	30.273	-23.585	6.688	36.786	-30.132	6.654	28.159	-21.087	7.072
Wonen	12.270	-5.349	6.921	12.251	-5.339	6.912	12.316	-5.339	6.976	12.454	-5.339	7.115
Leven	16.020	-1.734	14.286	15.783	-1.714	14.069	15.836	-1.589	14.246	15.842	-1.589	14.252
Algemene dekkingsmiddelen	**9.023**	**-40.572**	**-31.549**	**10.754**	**-43.222**	**-32.468**	**12.657**	**-45.290**	**-32.633**	**14.523**	**-44.280**	**-29.757**
Treasury	-183	-153	-335	609	-153	456	676	-153	523	716	-153	563
OZB woningen	251	-2.947	-2.696	251	-3.055	-2.804	251	-3.165	-2.915	251	-3.278	-3.028
OZB niet-woningen		-2.408	-2.408		-2.481	-2.481		-2.556	-2.556		-2.632	-2.632
Belastingen Overig	110	-133	-23	110	-133	-23	110	-133	-23	110	-133	-23
Algemene uitkering	441	-34.671	-34.230	625	-37.140	-36.516	991	-39.024	-38.032	1.467	-37.823	-36.357
Overhead	8.245	-260	7.985	9.001	-260	8.741	10.470	-259	10.210	11.821	-259	11.561
Heffing VPB												
Onvoorziene uitgaven	159		159	159		159	159		159	159		159
Resultaat voor bestemming	**74.259**	**-75.072**	**-813**	**72.407**	**-74.209**	**-1.802**	**81.072**	**-82.699**	**-1.627**	**74.470**	**-72.644**	**1.826**
Mutaties reserves	**411**	**-953**	**-542**	**72**	**-839**	**-767**	**112**	**-441**	**-328**	**112**	**-471**	**-359**
Bestuur	65	-142	-77	65	-72	-7	65	-72	-7	65	-72	-7
Werken	352	-247	105	20	-371	-351	20	-371	-351	20	-371	-351
Wonen	9	-478	-470	2	-336	-335	2	2	4	2	-28	-27
Leven	-14	-85	-100	-14	-60	-74	26		26	26		26
Resultaat na bestemming	**74.670**	**-76.026**	**-1.355**	**72.479**	**-75.048**	**-2.568**	**81.184**	**-83.140**	**-1.956**	**74.583**	**-73.115**	**1.468**

Meerjarige balans

Activa (x € 1.000)	rek	begr	begr	begr	begr	begr
Vaste activa	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Immateriële vaste activa	***568***	***482***	***568***	***568***	***568***	***568***
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	165	105	165	165	165	165
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	403	377	403	403	403	403
Materiële vaste activa	***58.548***	***74.997***	***98.938***	***106.363***	***103.205***	***107.118***
Investeringen met een economisch nut	45.752	49.570	77.315	83.117	80.649	83.707
Investeringen met een economisch nut (kostenheffing)	7.928	8.000	13.397	14.403	13.975	14.505
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	4.868	17.427	8.226	8.844	8.581	8.906
Financiële vaste activa	***8.170***	***7.726***	***7.481***	***7.305***	***7.129***	***6.953***
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	4.909	4.672	4.572	4.472	4.372	4.272
Leningen aan overige verbonden partijen	3.019	2.985	2.909	2.833	2.757	2.681
Overige langlopende leningen	242	69	0	0	0	0
Totaal vaste activa	**67.286**	**83.205**	**106.987**	**114.236**	**110.902**	**114.639**

Vlottende activa	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Voorraden	***42.009***	***58.764***	***50.589***	***40.710***	***45.327***	***43.892***
Onderhanden werk, gronden in exploitatie	41.997	58.744	50.569	40.690	45.307	43.872
Gereed product en handelsgoederen	12	20	20	20	20	20
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter 1 jaar	***23.728***	***6.500***	***6.500***	***6.500***	***6.500***	***6.500***
Vorderingen op openbare lichamen	3.946	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	17.741	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Overige vorderingen	2.041	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Liquide middelen	***278***	***508***	***250***	***250***	***250***	***250***
Kas- en banksaldi	278	508	250	250	250	250
Overlopende activa	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Diverse overlopende activa	0	0	0	0	0	0
Totaal vlottende activa	**66.015**	**65.772**	**57.339**	**47.460**	**52.077**	**50.642**
Totaal activa	**133.301**	**148.977**	**164.326**	**161.696**	**162.979**	**165.281**

Passiva (x € 1.000)	rek	begr	begr	begr	begr	begr
Vaste Passiva	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Eigen vermogen	***43.923***	***35.985***	***39.089***	***38.323***	***37.994***	***37.635***
Algemene reserve	5.112	4.705	8.708	8.708	8.708	8.708
Bestemmingsreserves	37.298	31.280	30.381	29.615	29.286	28.928
Resultaat na bestemming	1.513	0	0	0	0	0
Voorzieningen	***7.216***	***9.648***	***8.192***	***8.948***	***9.844***	***10.741***
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	7.216	9.648	8.192	8.948	9.844	10.741
Egalisatievoorzieningen						
Van derden verkregen middelen						
Vaste schulden met rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	***71.360***	***98.481***	***109.891***	***106.274***	***107.675***	***109.977***
Onderhandse leningen	71.360	98.481	109.891	106.274	107.675	109.977
Totaal vaste passiva	**122.499**	**144.114**	**157.172**	**153.544**	**155.514**	**158.354**

Vlottende Passiva	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar	***5.401***	***3.533***	***5.824***	***6.822***	***6.135***	***5.597***
Overige schulden	5.401	3.533	5.824	6.822	6.135	5.597
Overlopende passiva	***5.401***	***1.330***	***1.330***	***1.330***	***1.330***	***1.330***
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	4.651	500	500	500	500	500
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	679	780	780	780	780	780
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	72	50	50	50	50	50
Totaal vlottende passiva	**10.803**	**4.863**	**7.154**	**8.152**	**7.465**	**6.927**
Totaal passiva	**133.302**	**148.977**	**164.326**	**161.696**	**162.979**	**165.281**
Gewaarborgde geldleningen	6.230	6.212	6.149	6.087	6.025	5.962

Overzicht baten en lasten per taakveld

Taakveldbegroting BBV x € 1.000		2023			2024			2025			2026		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.1	Bestuur	1.266	-18	1.248	1.260	-18	1.242	1.260	-18	1.242	1.260	-18	1.242
0.2	Burgerzaken	625	-330	295	627	-330	297	627	-330	297	627	-330	297
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	66	-49	17	38	-49	-11	38	-49	-11	38	-49	-11
0.4	Overhead	8.245	-260	7.985	9.001	-260	8.741	10.470	-259	10.210	11.821	-259	11.561
0.5	Treasury	-183	-153	-335	609	-153	456	676	-153	523	716	-153	563
0.61	OZB woningen	251	-2.947	-2.696	251	-3.055	-2.804	251	-3.165	-2.915	251	-3.278	-3.028
0.62	OZB niet-woningen		-2.408	-2.408		-2.481	-2.481		-2.556	-2.556		-2.632	-2.632
0.64	Belastingen Overig	110	-133	-23	110	-133	-23	110	-133	-23	110	-133	-23
0.7	Algemene en ov. uitkeringen Gem.fonds	441	-34.671	-34.230	625	-37.140	-36.516	991	-39.024	-38.032	1.467	-37.823	-36.357
0.8	Overige baten en lasten	161	-140	21	161	-140	21	161	-140	21	161	-140	21
0.10	Mutaties reserves	411	-953	-542	72	-839	-767	112	-441	-328	112	-471	-359
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.124		1.124	1.121		1.121	1.253		1.253	1.268		1.268
1.2	Openbare orde en Veiligheid	346		346	345		345	345		345	345		345
2.1	Verkeer en vervoer	3.460	-60	3.400	3.453	-60	3.393	3.463	-60	3.403	3.593	-60	3.533
2.5	Openbaar vervoer	2		2	2		2	20		20	20		20
2.3	Recreatieve Havens	484	-372	112	413	-372	41	413	-372	41	413	-372	41
2.4	Economische Havens en waterwegen	398	-301	97	345	-301	44	345	-301	44	345	-301	44
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.278	-6.251	27	5.906	-5.879	27	13.760	-13.734	27	6.047	-6.020	27
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	342	-218	124	329	-218	111	329	-218	111	329	-218	111
3.4	Economische promotie	498	-52	446	498	-53	445	498	-53	445	498	-53	445
4.1	Openbaar basisonderwijs	567	-40	527	567	-40	527	567	-40	527	567	-40	527
4.2	Onderwijshuisvesting	1.381	-7	1.374	1.381	-7	1.374	1.381	-7	1.374	1.668	-7	1.661
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.896	-1.590	1.306	2.863	-1.590	1.272	2.863	-1.590	1.272	2.863	-1.590	1.272
5.1	Sportbeleid en activering	458	-237	221	612	-237	375	793	-237	556	793	-237	556
5.2	Sportaccommodaties	1.830	-724	1.106	1.638	-724	914	1.646	-724	921	1.646	-724	921
5.3	Cultuurpres., -prod. en -participatie	114		114	114		114	114		114	114		114
5.4	Musea	271	-51	220	241	-51	190	241	-51	190	241	-51	190
5.5	Cultureel erfgoed	87	-31	56	87	-31	56	87	-31	56	87	-31	56
5.6	Media	575	-90	485	575	-90	485	575	-90	485	575	-90	485
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.669	-49	1.620	1.659	-49	1.609	1.708	-49	1.659	1.708	-49	1.659
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.196	-92	2.103	2.118	-23	2.095	2.063	-7	2.056	2.063	-7	2.056
6.2	Wijkteams	1.246	-60	1.186	1.154	-60	1.094	1.086	-60	1.026	1.086	-60	1.026

6.3	Inkomensregelingen	3.314	-2.102	1.212	3.319	-2.102	1.217	3.319	-2.102	1.217	3.319	-2.102	1.217
6.4	Begeleide participatie	4.284		4.284	4.231		4.231	4.158		4.158	4.158		4.158
6.6	Maatwerk-voorzieningen (WMO)	689	-2	688	689	-2	687	689	-2	687	689	-2	687
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	208	-67	141	208	-67	141	208	-67	141	208	-67	141
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	2.933		2.933	2.934		2.934	2.934		2.934	2.934		2.934
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	215	-194	21	215	-194	21	215	-69	146	215	-69	146
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.078		1.078	1.078		1.078	1.058		1.058	1.058		1.058
7.1	Volksgezondheid	1.213	-15	1.198	1.219	-15	1.204	1.225	-15	1.210	1.231	-15	1.216
7.2	Riolering	1.746	-2.105	-358	1.690	-2.105	-415	1.690	-2.105	-415	1.690	-2.105	-415
7.3	Afval	1.670	-2.040	-370	1.670	-2.040	-370	1.669	-2.040	-370	1.669	-2.040	-370
7.4	Milieubeheer	1.434		1.434	1.440		1.440	1.436		1.436	1.444		1.444
7.5	Begraafplaatsen	381	-360	22	417	-360	57	416	-360	57	416	-360	57
8.1	Ruimtelijke Ordening	464	-15	449	464	-15	449	464	-15	449	464	-15	449
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerr.)	16.069	-16.127	-59	13.368	-13.063	305	12.102	-11.772	330	10.902	-10.441	461
8.3	Wonen en bouwen	1.358	-710	648	1.365	-701	664	1.356	-701	655	1.356	-701	655
	Totaal	**74.670**	**-76.026**	**-1.355**	**72.479**	**-75.048**	**-2.568**	**81.184**	**-83.140**	**-1.956**	**74.583**	**-73.115**	**1.468**

Reserves en voorzieningen

Reserves

Algemene reserve (x € 1.000)	2022 Saldo 31-dec	2023 Bij	2023 Af	2023 Saldo 31-dec	2024 Bij	2024 Af	2024 Saldo 31-dec	2025 Bij	2025 Af	2025 Saldo 31-dec	2026 Bij	2026 Af	2026 Saldo 31-dec
Algemeen	-8.708	0	0	-8.708	0	0	-8.708	0	0	-8.708	0	0	-8.708
Totaal	**-8.708**	**0**	**0**	**-8.708**	**0**	**0**	**-8.708**	**0**	**0**	**-8.708**	**0**	**0**	**-8.708**

Bestemmingsreserves (x € 1.000)	2022 Saldo 31-dec	2023 Bij	2023 Af	2023 Saldo 31-dec	2024 Bij	2024 Af	2024 Saldo 31-dec	2025 Bij	2025 Af	2025 Saldo 31-dec	2026 Bij	2026 Af	2026 Saldo 31-dec
Niet beklemd													
Investeringsfonds ZZL projecten	-1.382	0	0	-1.382	0	0	-1.382	0	0	-1.382	0	0	-1.382
Fonds Nieuwe Projecten Ka17	-100	0	0	-100	0	0	-100	0	0	-100	0	0	-100
Rekeningsaldo nog te bestemmen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Frictiekosten personeel	-96	-65	14	-148	-65	0	-213	-65	0	-278	-65	0	-343
IBOR egalisatiefonds exploitatie	-728	0	450	-278	0	308	30	0	-30	0	0	0	0
Uitdiepen havens	-463	0	0	-463	0	0	-463	0	0	-463	0	0	-463
Maritieme Service Haven	-152	0	0	-152	0	0	-152	0	0	-152	0	0	-152
Economisch beleid	-56	0	0	-56	0	0	-56	0	0	-56	0	0	-56
Aanjaagfonds detailhandel	-165	0	0	-165	0	0	-165	0	0	-165	0	0	-165
Binnensportaccommodaties	-168	-26	0	-194	-26	0	-219	-26	0	-245	-26	0	-270
Participatiewet (nieuw)	-1.831	0	10	-1.821	0	0	-1.821	0	0	-1.821	0	0	-1.821
Sociaal Domein	-3.825	0	30	-3.795	0	0	-3.795	0	0	-3.795	0	0	-3.795
Begraafplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SVN starters bestaande woningen	-19	0	0	-19	0	0	-19	0	0	-19	0	0	-19
Infrastructuur (3e brug)	-426	0	0	-426	0	0	-426	0	0	-426	0	0	-426
Fonds dorpsuitleg	-145	0	0	-145	0	0	-145	0	0	-145	0	0	-145
Grondzaken	-5.699	-332	47	-5.984	0	47	-5.937	0	47	-5.890	0	47	-5.843
Fonds strategische aankopen	-726	-29	28	-726	-22	28	-720	-22	28	-714	-22	28	-707
BTW Compensatie Fonds	-96	0	0	-96	0	0	-96	0	0	-96	0	0	-96
Subtotaal	**-16.076**	**-451**	**580**	**-15.948**	**-112**	**383**	**-15.677**	**-112**	**45**	**-15.744**	**-112**	**75**	**-15.781**

Bestemmingsreserves (x € 1.000)	2022 Saldo 31-dec	2023 Bij	2023 Af	2023 Saldo 31-dec	2024 Bij	2024 Af	2024 Saldo 31-dec	2025 Bij	2025 Af	2025 Saldo 31-dec	2026 Bij	2026 Af	2026 Saldo 31-dec
Beklemd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Incidentele doeleinden	-24	40	55	71	40	60	171	0	0	171	0	0	171
Bijzondere projecten	-240	0	0	-240	0	0	-240	0	0	-240	0	0	-240
Wachtgelden wethouders	-57	0	57	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kantoormeubilair vervanging	5	0	0	5	0	0	5	0	0	5	0	0	5
Generatiepactreserve	-688	0	72	-616	0	72	-544	0	72	-473	0	72	-401
Brandweer	-228	0	0	-228	0	0	-228	0	0	-228	0	0	-228
Afkoopsom havens	-1.227	0	0	-1.227	0	0	-1.227	0	0	-1.227	0	0	-1.227
Monumenten en beeldbepalende panden	-33	0	0	-33	0	0	-33	0	0	-33	0	0	-33
Afschrijving (nieuw)	-12.118	0	190	-11.928	0	324	-11.604	0	324	-11.280	0	324	-10.956
Afvalstoffenheffing	-238	0	0	-238	0	0	-238	0	0	-238	0	0	-238
Subtotaal	**-14.848**	**40**	**374**	**-14.434**	**40**	**456**	**-13.938**	**0**	**396**	**-13.542**	**0**	**396**	**-13.147**
Totaal	**-39.631**	**-411**	**953**	**-39.089**	**-72**	**839**	**-38.323**	**-112**	**441**	**-37.994**	**-112**	**471**	**-37.635**

Voorzieningen

Voorzieningen (x € 1.000)	2022 Saldo 31-dec	2023 Bij	2023 Af	2023 Saldo 31-dec	2024 Bij	2024 Af	2024 Saldo 31-dec	2025 Bij	2025 Af	2025 Saldo 31-dec	2026 Bij	2026 Af	2026 Saldo 31-dec
Wethouders (o.b.v. wet APPA)	-1.566	-35	0	-1.601	-35	0	-1.636	-35	0	-1.671	-35	0	-1.706
Generatiepact 2018 07/17	8	0	0	8	0	0	8	0	0	8	0	0	8
ICT beheerplan	-170	92	0	-79	92	0	13	-43	0	-29	-43	0	-72
Gebouwenbeheer	-843	20	0	-823	20	0	-802	20	0	-782	20	0	-761
Wegenbeheer	-8	0	0	-8	0	0	-8	0	0	-8	0	0	-8
Openbare verlichting	-266	-119	0	-386	-118	0	-504	-117	0	-621	-117	0	-737
Havenbeheer	-464	-66	0	-530	-66	0	-596	-66	0	-662	-66	0	-727
Onderwijs (groot onderhoud)	-466	-57	0	-524	-57	0	-581	-57	0	-639	-57	0	-696
Sportpark renovatie velden	-204	34	0	-170	28	0	-141	24	0	-117	24	0	-93
Onderhoud zwembad	-181	-10	0	-191	-12	0	-203	-16	0	-220	-16	0	-236
Kunstobjectenbeheer	-10	0	0	-10	0	0	-10	0	0	-10	0	0	-10
Kindcentrum	-312	-43	0	-355	-43	0	-399	-43	0	-442	-43	0	-485
Rioleringsfonds	-2.919	-553	3	-3.469	-553	3	-4.018	-553	3	-4.568	-553	3	-5.118
Woonvisiebeleid 2035+ (actualisatie)	-19	-3	0	-23	-3	0	-26	-3	0	-29	-3	0	-32
Beheerplan Machines en Voertuigen	-21	-11	0	-32	-11	0	-43	-12	0	-54	-12	0	-66
Totaal	**-7.443**	**-752**	**3**	**-8.192**	**-759**	**3**	**-8.948**	**-900**	**3**	**-9.844**	**-900**	**3**	**-10.741**

Investeringsstaat

progr.	omschrijving investering (excl.Bouwgrond in exploitatie)	<= 2022	2023	2024	2025	2026
1	**Bestuur**					
	Brandweerkazerne	5.535.000				
	Ambtswoning	651.000				
	Plaats en tijd onafhankelijk werken, apparatuur	390.000				
	Plaats en tijd onafhankelijk werken, meubilair	216.000				
	Gemeentehuis meubilair ivm verbouw PTOW		200.000			
	Aanpassen gemeentehuis flexwerken	200.000				
	Routekaart duurzame gemeentelijke gebouwen	229.000				
2	**Werken**					
	Brug Zeeheldenwijk	9.552.000				
	Ensgat; aansl.DoWeg	967.000				
	Urkerweg	3.164.000				
	Hoofdverkeerstructuur Urkerweg-Ds.weg	3.697.000				
	Verw.Urkerweg, 3ebrug, Rotonde (grond)	723.000				
	Oeververbinding Zwolse Hoek	101.000				
	Waterberging Schokkerhoek	227.000				
	Nederlands Natuur Netwerk	357.000				
	Eindgemaal Urk	1.190.000				
	Boni verplaatsing herontwikkeling locatie	319.000				
	51 parkeerplaatsen Visscher Seafood	450.000				
	Aankoop strategische grond PoU	6.105.000				
	Strategische aankoop Klifweg	200.000				
2	**Werken**					
	Herinrichting haventerrein					2.500.000
	Haveningang historische plankier			65.000		
	Tractiemiddelen:		255.000	101.000	64.000	
	-vrachtwagen					
	-shovel					
	-NH Tractor T5050					
	-veegmachineSC500					
	-rioolauto					
3	**Wonen**					
	Omvorming Vlaak	831.000				
	Herinrichting Singel	2.932.000				
	Rehabilitatie Staartweg	1.440.000				
	Renovatie A.deWit- en Zwolsebrug	3.149.000				
	Tweede trailerhelling	88.000				
	Klimaatbeleid	258.000				
	ICT kosten omgevingswet	200.000				
	Bijdrage Randweg					7.800.000
	Verbeteren hoofdverkeerstructuur					p.m.
	Busplein			2.400.000		

progr.	omschrijving investering	<= 2022	2023	2024	2025	2026
4	**Leven**					
	Sportboulevard fase 1	264.000				
	Speelbos 2.0	260.000				
	Recreatie Julianaplantsoen	151.000				
	Hekwerk oude begraafplaats	300.000				
	Uitbreiding begraafplaats De Vormt	2.000.000				
	Brede school Zeeheldenwijk	3.450.000	6.056.000	3.450.000		
	Sporthal Zeeheldenwijk (1)		8.843.000			
	sporthal Zeeheldenwijk (grond)					
	Gymzaal Oranjewijk		2.527.000			
	gymzaal Oranjewijk (grond)					
	Sportboulevard fase 2		400.000			
	Vervangingen zwembad	170.000				
	Vervangingen sportvelden:	1.350.000		60.000		60.000
	-kunstgras veld 1 toplaag					
	-kunstgras 7&8					
	-led-verlichting sportpark					
	-veld 6					
	-veld 13					
	totaal	**51.116.000**	**18.283.023**	**6.078.024**	**66.025**	**10.362.026**

Incidentele baten en lasten

Overzicht Incidentele lasten en baten per programma > € 30.000		x € 1.000			
Programma	**Omschrijving**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Lasten					
Bestuur					
	Totaal incidentele lasten bedragen < € 30.000	25	0	0	0
reservemutaties	Totale bijdrage aan reserves	65	65	65	65
Totaal		**90**	**65**	**65**	**65**
Werken					
	Energielasten	104	0	0	0
	Totaal incidentele lasten bedragen < € 30.000	61	0	0	0
reservemutaties	Totale bijdrage aan reserves	352	20	20	20
Totaal		**517**	**20**	**20**	**20**
Wonen					
	Energielasten	363	0	0	0
	Totaal incidentele lasten bedragen < € 30.000	10	0	0	0
reservemutaties	Totale bijdrage aan reserves	9	2	2	2
Totaal		**381**	**2**	**2**	**2**
Leven					
	Energielasten	251	0	0	0
	Totaal incidentele lasten bedragen < € 30.000	27	0	0	0
reservemutaties	Totale bijdrage aan reserves	-14	-14	26	26
Totaal		**264**	**-14**	**26**	**26**
Totaal lasten		**1.252**	**72**	**112**	**112**
Baten					
Bestuur					
	Totaal incidentele baten bedragen < € 30.000	0	0	0	0
reservemutaties	Totale bijdrage van reserves	-142	-72	-72	-72
Totaal		**-142**	**-72**	**-72**	**-72**
Werken					
	Totaal incidentele baten bedragen < € 30.000	0	0	0	0
reservemutaties	Totale bijdrage van reserves	-57	-47	-47	-47
Totaal		**-57**	**-47**	**-47**	**-47**
Wonen					
	Totaal incidentele baten bedragen < € 30.000	0	0	0	0
reservemutaties	Totale bijdrage van reserves	-478	-336	2	-28
Totaal		**-478**	**-336**	**2**	**-28**
Leven					

	Totaal incidentele baten bedragen < € 30.000	0	0	0	0
reservemutaties	Totale bijdrage van reserves	-85	-60	0	0
Totaal		**-85**	**-60**	**0**	**0**
Totaal baten		**-763**	**-515**	**-117**	**-147**
Saldo		**489**	**-443**	**-4**	**-35**

Beleidsindicatoren

	Urk			NL		
Indicator	2021	2022	2023	2021	Beschrijving	Bron
Demografische druk	85,0%	N.N.B.	85,4%	70,1%	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	CBS
Personen met bijstandsuitkeringen	13	N.N.B.	N.N.B.	43,1	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners (18jr e.o.).	CBS
Lopende re-integratievoorzieningen	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het aantal re-integratie-voorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	CBS
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	400	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep.	CBS
Kinderen in uitkeringsgezin	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	CBS
Jongeren met jeugdhulp	8,0%	N.N.B.	N.N.B.	12,9%	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	0,3%	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	1,4%	N.N.B.	N.N.B.	1,2%	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	CBS
Werkloze jongeren	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).	Verwey Jonker
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,5%	N.N.B.	N.N.B.	1,9%	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	DUO
Absoluut verzuim	1,1	N.N.B.	N.N.B.	2,5	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen (lft. 5-18 jaar).	DUO

Relatief verzuim	53	N.N.B.	N.N.B.	19	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen (lft. 5-18 jaar).	DUO
Banen	817,8	N.N.B.	N.N.B.	685,7	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.	LISA
Vestigingen (van bedrijven)	148,8	N.N.B.	N.N.B.	165,1	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	LISA
Netto arbeidsparticipatie	79,0%	N.N.B.	N.N.B.	70,4%	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	CBS
Functiemenging	63,7%	N.N.B.	N.N.B.	53,3%	De functiemengingsindex weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	LISA
Nieuw gebouwde woningen	13,5	N.N.B.	N.N.B.	8,9	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.	Basisregistratie adressen en gebouwen
Omvang huishoudelijk restafval	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).	CBS/Urk
Hernieuwbare elektriciteit	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	Rijkswaterstaat
Winkeldiefstallen	9,89	N.N.B.	N.N.B.	17,57	Het aantal winkeldiefstallen per 10.000 inwoners.	CBS
Geweldsmisdrijven	3,1	N.N.B.	N.N.B.	4,3	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners.	CBS
Diefstallen uit woningen	4,24	N.N.B.	N.N.B.	14,43	Het aantal diefstallen uit woningen, per 10.000 inwoners.	CBS
Vernieling en beschadiging (in de openbare ruimte)	61,24	N.N.B.	N.N.B.	41,2	Het aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte, per 10.000 inwoners.	CBS
Verwijzingen Halt	24	N.N.B.	N.N.B.	8	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.	Bureau Halt

Jongeren met delict voor rechter	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	CBS
Niet-sporters	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.	RIVM
Formatie <25K inwoners	7,7	7,6	7,6	N.N.B.	Het aantal vastgestelde fte per 1.000 inwoners.	Urk
Bezetting <25K inwoners	6,8	7,0	7,1	N.N.B.	Het aantal ingevulde fte per 1.000 inwoners.	Urk/Per.m.
Apparaatskosten	€ 670	€ 699	€ 715	N.N.B.	De apparaatskosten per inwoner (per 1-1).	Urk
Externe inhuur	22,2%	12,5%	16,1%	N.N.B.	De verhouding kosten inhuur externen ten opzichte van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen.	Urk
Overhead	11,7%	N.N.B.	11,3%	N.N.B.	De verhouding overheadkosten ten opzichte de totale lasten.	Urk
Woonlasten éénpersoonshuishouden	€ 899		€ 942	€ 733	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Urk/COELO
Woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 899	N.N.B.	€ 942	€ 810	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Urk/COELO
Gemiddelde WOZ waarde	€ 259	N.N.B.	N.N.B.	€ 290	De gemiddelde WOZ waarde van woningen (x € 1.000).	Urk/COELO